

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ ПОСТАНОВА

від 24 січня 2020 р. № 28
Київ

Про надання фінансової державної підтримки

{Назва Постанови в редакції Постанови КМ [№ 63 від 27.01.2021](#)}

{Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ

[№ 283 від 15.04.2020](#)

[№ 319 від 29.04.2020](#)

[№ 535 від 17.06.2020](#)

[№ 964 від 09.10.2020](#)

[№ 1151 від 25.11.2020](#)

[№ 1342 від 28.12.2020](#)

[№ 63 від 27.01.2021](#)

[№ 103 від 15.02.2021](#)

[№ 199 від 24.02.2021](#)

[№ 331 від 31.03.2021](#)

[№ 553 від 02.06.2021](#)

[№ 723 від 14.07.2021](#)

[№ 1106 від 21.10.2021](#)

[№ 274 від 12.03.2022](#)

[№ 312 від 18.03.2022](#)

[№ 410 від 05.04.2022](#)

[№ 451 від 15.04.2022](#)

[№ 521 від 29.04.2022](#)

[№ 738 від 21.06.2022](#)

[№ 739 від 24.06.2022](#)

[№ 916 від 29.07.2022](#)

[№ 1085 від 28.09.2022](#)

[№ 1194 від 14.10.2022](#)

[№ 1397 від 16.12.2022](#)

[№ 229 від 14.03.2023](#)

[№ 282 від 30.03.2023](#)

[№ 489 від 16.05.2023](#)

[№ 1016 від 22.09.2023](#)

[№ 1403 від 27.12.2023](#)

[№ 91 від 26.01.2024](#)

[№ 109 від 02.02.2024](#)

[№ 310 від 22.03.2024](#)

[№ 473 від 30.04.2024](#)

[№ 708 від 18.06.2024](#)
[№ 791 від 05.07.2024](#)

{У назві та тексті Постанови слова “мікропідприємництва та малого” замінено словами “малого та середнього” згідно з Постановою КМ [№ 1342 від 28.12.2020](#)}

Відповідно до [статей 12 і 16](#) Закону України “Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні”, [статті 48](#) Господарського кодексу України та [статей 1 і 2](#) Закону України від 5 липня 2012 р. № 5059-VI “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо сприяння іпотечному кредитуванню” Кабінет Міністрів України **постановляє**:

{Вступна частина в редакції Постанови КМ [№ 63 від 27.01.2021](#); із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 312 від 18.03.2022](#)}

1. Затвердити такі, що додаються:

Порядок надання фінансової державної підтримки суб’єктам підприємництва;

{Абзац другий пункту 1 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 312 від 18.03.2022](#)}

{Абзац третій пункту 1 виключено на підставі Постанови КМ [№ 1397 від 16.12.2022](#)}

Порядок надання фінансової державної підтримки суб’єктам підприємництва за договорами фінансового лізингу;

{Пункт 1 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ [№ 1106 від 21.10.2021](#); із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 521 від 29.04.2022](#)}

{Абзац п’ятий пункту 1 виключено на підставі Постанови КМ [№ 1397 від 16.12.2022](#)}

Порядок надання фінансової державної підтримки суб’єктам підприємництва за договорами факторингу.

{Пункт 1 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ [№ 1016 від 22.09.2023](#)}

2. Міністерству фінансів щороку передбачати у проекті Бюджетної декларації видатки для надання фінансової державної підтримки суб’єктам малого та середнього підприємництва, в тому числі за договорами фінансового лізингу, а також фізичним особам - позичальникам іпотечних кредитів на компенсацію процентів, сплачуваних банкам за кредитами на придбання житла згідно із затвердженими цією постановою порядками.

{Пункт 2 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 1106 від 21.10.2021](#)}

{Постановляюча частина в редакції Постанови КМ [№ 63 від 27.01.2021](#)}

Прем’єр-міністр України

О.ГОНЧАРУК

Інд. 67

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 24 січня 2020 р. № 28

ПОРЯДОК надання фінансової державної підтримки суб'єктам підприємництва

1. Цей Порядок визначає умови, критерії та механізм надання фінансової державної підтримки (далі - державна підтримка) суб'єктам підприємництва шляхом здешевлення вартості кредитів.

2. У цьому Порядку терміни вживаються у такому значенні:

суб'єкт підприємництва, зокрема мікропідприємництва, малого та середнього підприємництва (далі - суб'єкт підприємництва), - резиденти України: фізична особа - підприємець, зареєстрована в установленому законом порядку; юридична особа, кінцеві бенефіціарні власники (контролери) якої є фізичними особами - резидентами України; сільськогосподарський товаровиробник (у значенні, наведеному в [Законі України](#) "Про державну підтримку сільського господарства України"); суб'єкт господарювання державного або комунального сектору економіки; об'єднання співвласників багатоквартирного будинку (у значенні, наведеному в [Законі України](#) "Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку") та житлово-будівельний (житловий, обслуговуючий) кооператив - юридична особа, що утворена фізичними та/або юридичними особами відповідно до [Закону України](#) "Про кооперацію" та представляє співвласників багатоквартирного будинку, управління яким вона здійснює.

{Абзац другий пункту 2 в редакції Постанови КМ № 1403 від 27.12.2023; із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 791 від 05.07.2024}

З метою визначення сегмента суб'єкта підприємництва розмір річного доходу від провадження ним господарської діяльності визначається в межах граничних розмірів, установлених [Господарським кодексом України](#), за останні чотири звітні календарні квартали - для суб'єктів підприємництва, що подають квартальну звітність, або за останній звітний рік - для суб'єктів підприємництва, що подають річну звітність. Розрахунок зазначеного показника здійснюється на підставі даних офіційної фінансової звітності за звітний період, що передує даті отримання кредиту.

{Пункт 2 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ № 1403 від 27.12.2023}

Суб'єкт підприємництва повинен відповідати зазначеним критеріям на момент укладення кредитного договору з уповноваженим банком;

діючий бізнес - категорія суб'єктів підприємництва, строк реєстрації яких як суб'єктів господарювання перевищує 12 місяців та факт провадження підприємницької діяльності якими підтверджується документально;

новостворений бізнес (стартап) - категорія суб'єктів підприємництва, строк реєстрації яких як суб'єктів господарювання не перевищує 12 місяців, а також суб'єктів підприємництва, строк реєстрації яких як суб'єктів господарювання перевищує 12 місяців, у разі, коли факт провадження ними підприємницької діяльності не підтверджується документально;

фізична особа - підприємець - суб'єкт підприємництва, який є фізичною особою - підприємцем, річний дохід якого від провадження будь-якої діяльності не перевищує 50

млн. гривень, що належить до діючого бізнесу та не є учасником групи пов'язаних з ним контрагентів, крім фізичних осіб - підприємців, кількість яких не може перевищувати п'яти осіб, та згідно з цим Порядком протягом усього строку отримання державної підтримки може отримувати державну підтримку за кредитом, отриманим в уповноваженому банку в національній валюті без застави майна (може бути забезпечений поручительством);

{Абзац восьмий пункту 2 виключено на підставі Постанови КМ № 1403 від 27.12.2023}

група пов'язаних контрагентів - два або більше контрагентів (юридичних та/або фізичних осіб та/або фізичних осіб - підприємців), що згідно з вимогами [Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні](#), затвердженої постановою Правління Національного банку від 28 серпня 2001 р. № 368, визначені як такі, що несуть спільний економічний ризик;

страховик - страхова компанія, яка отримала відповідну ліцензію на здійснення діяльності із страхування ризиків та здійснює страхування ризику, пов'язаного з неплатежами та фінансовими втратами українських експортерів під час виконання зовнішньоекономічних договорів (контрактів);

зона високого воєнного ризику - території, включені до [переліку територій, на яких ведуться \(велися\) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією](#), затвердженого Мінреінтеграції, крім м. Києва та Київської області, для яких не визначена дата припинення можливості бойових дій, або території, з дати завершення бойових дій (припинення можливості бойових дій) або тимчасової окупації яких пройшло менше трьох календарних років станом на дату укладення кредитного договору;

{Пункт 2 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 1016 від 22.09.2023; в редакції Постанови КМ № 91 від 26.01.2024}

транспортний засіб комерційного та виробничого призначення - транспортний засіб (крім легкового автомобіля), який використовується суб'єктом підприємництва для забезпечення виробничих процесів під час провадження ним господарської діяльності, виключно для перевезення матеріалів, сировини, виготовленої продукції, відходів виробництва, для виконання робіт, надання послуг, а також для перевезення пасажирів та персоналу, використання якого обумовлено виробничим процесом; легковий автомобіль із кількістю місць для сидіння не більше ніж три із місцем водія, із типом кузова фургон та пікап; легковий автомобіль, який буде використовуватися суб'єктом підприємництва, який провадить господарську діяльність у сфері забезпечення стравами і напоями, надання послуг таксі, послуги з охорони, навчання їзди на автомобілі, надання медичних послуг.

{Пункт 2 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 1403 від 27.12.2023}

3. Надання державної підтримки суб'єктам підприємництва здійснюється Фондом розвитку підприємництва (далі - Фонд). Для виконання вимог цього Порядку Фонд затверджує програму надання державної підтримки суб'єктам підприємництва, яка може містити додаткові умови для уповноважених банків у визначених цим Порядком межах. Покриття витрат Фонду на супроводження та забезпечення надання державної підтримки суб'єктам підприємництва здійснюється у розмірі 0,15 відсотка суми наданої державної підтримки, яка виплачується Фонду за підсумками звітного року в наступному бюджетному періоді.

4. Державна підтримка надається через банки, що відповідають критеріям, визначеним у [додатку](#), та підписали з Фондом договір про співробітництво за формою, затвердженою Фондом (далі - уповноважені банки).

5. Державна підтримка надається в межах отриманих Фондом коштів, передбачених у державному бюджеті, у вигляді:

1) часткової компенсації Фондом процентних ставок за кредитами суб'єктів підприємництва (далі - компенсація відсотків).

Надання державної підтримки суб'єкту підприємництва, передбаченої цим підпунктом, може здійснюватися разом з наданням державних гарантій на портфельній основі відповідно до [Порядку надання державних гарантій на портфельній основі](#), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14 липня 2021 р. № 723 (Офіційний вісник України, 2021 р., № 58, ст. 3604) (далі - державні гарантії на портфельній основі), а також разом з наданням часткових гарантій за кредитними зобов'язаннями суб'єктів малого і середнього підприємництва, що провадять діяльність у галузі сільського господарства відповідно до [Закону України](#) "Про Фонд часткового гарантування кредитів у сільському господарстві" (далі - гарантії Фонду часткового гарантування кредитів у сільському господарстві);

{Абзац другий підпункту 1 пункту 5 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 91 від 26.01.2024}

2) надання Фондом гарантій уповноваженим банкам на забезпечення виконання зобов'язань за кредитами, наданими суб'єктам підприємництва (крім об'єднання співвласників багатоквартирного будинку і житлово-будівельного (житлового, обслуговуючого) кооперативу).

{Підпункт 2 пункту 5 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 791 від 05.07.2024}

6. Надання передбаченої цим Порядком державної підтримки суб'єкту підприємництва може здійснюватися разом із державною підтримкою, яка може надаватися відповідно до законодавства місцевими держадміністраціями та органами місцевого самоврядування на підставі регіональних та місцевих програм розвитку малого і середнього підприємництва за рахунок місцевих бюджетів з урахуванням вимог [Закону України](#) "Про державну допомогу суб'єктам господарювання". З метою спільного надання державної підтримки, передбаченої цим Порядком і регіональними та місцевими програмами розвитку малого і середнього підприємництва, Фонд укладає договори про співробітництво з відповідними місцевими держадміністраціями та органами місцевого самоврядування, в яких визначаються основні умови виконання зазначених регіональних та місцевих програм.

7. Державна підтримка надається з метою здешевлення вартості кредитів, що пов'язані із провадженням суб'єктами підприємництва господарської діяльності.

8. Кредити, за якими може бути надана державна підтримка, надаються на такі цілі:

1) інвестиційні цілі, зокрема:

придбання та/або модернізацію основних засобів суб'єктом підприємництва, зокрема придбання транспортних засобів комерційного та виробничого призначення;

{Абзац другий підпункту 1 пункту 8 в редакції Постанови КМ № 1403 від 27.12.2023}

придбання нежитлової нерухомості та/або земельних ділянок з метою провадження суб'єктом підприємництва господарської діяльності без права передачі такої нерухомості в платне або безоплатне користування третім особам;

здійснення будівництва, реконструкції, ремонту у нежитлових приміщеннях, в яких суб'єкт підприємництва провадить основну господарську діяльність, які на праві власності або користування належать суб'єкту підприємництва;

придбання об'єктів права інтелектуальної власності за договорами комерційної концесії (франчайзингу), пов'язаних із реалізацією суб'єктом підприємництва інвестиційного проекту;

{Абзац шостий підпункту 1 пункту 8 виключено на підставі Постанови КМ № 1403 від 27.12.2023}

впровадження заходів з енергоефективності об'єднанням співвласників багатоквартирного будинку і житлово-будівельним (житловим, обслуговуючим) кооперативом, включаючи придбання та улаштування генеруючих установок, що виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії, установок зберігання електричної енергії та допоміжного обладнання;

{Підпункт 1 пункту 8 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 791 від 05.07.2024}

2) фінансування оборотного капіталу суб'єкта підприємництва (крім об'єднання співвласників багатоквартирного будинку і житлово-будівельного (житлового, обслуговуючого) кооперативу).

{Підпункт 2 пункту 8 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 791 від 05.07.2024}

9. У межах цілей, визначених пунктом 8 цього Порядку, та з метою підтримки важливих для економіки України сфер підприємницької діяльності державна підтримка надається суб'єктам підприємництва за кредитами, зокрема, що надаються на такі пріоритетні напрями:

1) фінансування суб'єктів підприємництва - сільськогосподарських товаровиробників для провадження сільськогосподарської діяльності;

2) фінансування суб'єктів підприємництва, що провадять діяльність у сфері переробної промисловості (основний КВЕД) за всіма КВЕД Секції С та у сфері тваринництва (основний КВЕД) за всіма класами групи 01.4 КВЕД секції А Національного класифікатора України;

{Підпункт 2 пункту 9 в редакції Постанови КМ № 1016 від 22.09.2023; із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 1403 від 27.12.2023, № 473 від 30.04.2024}

3) відбудова зруйнованих внаслідок військової агресії основних засобів суб'єктів підприємництва, що підтверджується відповідними документами (акти руйнувань та пошкоджень із зазначенням їх причини, акти пошкодження (знищення) рухомого майна, витяг з Єдиного реєстру досудових розслідувань щодо відкриття кримінального провадження, реєстрові дані Державного реєстру майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією Російської Федерації, звіт про оцінку майна (акт оцінки майна);

4) підтримка суб'єктів підприємництва, виробничі потужності яких станом на 24 лютого 2022 р. було розміщено на територіях активних бойових дій (для яких не визначена дата завершення бойових дій), територіях активних бойових дій, на яких функціонують державні електронні інформаційні ресурси (для яких не визначена дата завершення бойових дій), і тимчасово окупованих Російською Федерацією територіях України (для яких не визначена дата завершення тимчасової окупації), що включені до переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, затвердженого Мінреінтеграції, на дату укладання або пролонгації кредитного договору шляхом пролонгації діючих кредитів, наданих для фінансування оборотного капіталу згідно із цим Порядком;

{Підпункт 4 пункту 9 в редакції Постанови КМ № 282 від 30.03.2023, № 310 від 22.03.2024}

{Підпункт 5 пункту 9 виключено на підставі Постанови КМ № 1403 від 27.12.2023}

{Підпункт 6 пункту 9 виключено на підставі Постанови КМ № 1403 від 27.12.2023}

7) фінансування суб'єктів підприємництва, які здійснюють енергосервіс для підвищення енергетичної ефективності об'єктів державної та комунальної власності, експлуатацію генеруючих установок, що виробляють електричну енергію з відновлюваних джерел енергії без застосування "зеленого" тарифу та механізму ринкової премії, установок зберігання енергії, електрозарядної інфраструктури та малих систем розподілу індустріальних парків, а також будівництво та улаштування газотурбінних, газопоршневих та біогазових генераційних установок;

{Пункт 9 доповнено підпунктом 7 згідно з Постановою КМ № 1016 від 22.09.2023; із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 708 від 18.06.2024}

8) впровадження заходів з енергоефективності об'єднанням співвласників багатоквартирного будинку і житлово-будівельним (житловим, обслуговуючим) кооперативом, включаючи придбання та улаштування генеруючих установок, що виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії, установок зберігання електричної енергії та допоміжного обладнання.

{Пункт 9 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 791 від 05.07.2024}

Державна підтримка для об'єднання співвласників багатоквартирного будинку і житлово-будівельного (житлового, обслуговуючого) кооперативу надається виключно за напрямом, визначеним підпунктом 8 цього пункту.

{Пункт 9 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 791 від 05.07.2024}

10. Максимальна сума кредиту (кредитів), за яким (якими) надається державна підтримка суб'єкту підприємництва разом з учасниками групи пов'язаних з ним контрагентів, з урахуванням кредитування відповідно до Порядку надання фінансової державної підтримки суб'єктам підприємництва за договорами фінансового лізингу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 січня 2020 р. № 28 (Офіційний вісник України, 2020 р., № 12, ст. 489; 2023 р., № 33, ст. 1763), та факторингового фінансування відповідно до Порядку надання фінансової державної підтримки суб'єктам підприємництва за договорами факторингу, затвердженого зазначеною постановою, - із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 22 вересня 2023 р. № 1016, протягом строку, визначеного пунктом 11 цього Порядку, не перевищує 60 млн. гривень, крім:

{Абзац перший пункту 10 в редакції Постанови КМ № 1016 від 22.09.2023}

кредиту (кредитів), що надається (надаються) фізичній особі - підприємцю, який не перевищує 3 млн. гривень;

кредиту (кредитів), що надається (надаються) суб'єкту підприємництва - сільськогосподарському товаровиробнику разом з учасниками групи пов'язаних з ним контрагентів за напрямом, визначеним підпунктом 1 пункту 9 цього Порядку, який не перевищує 90 млн. гривень;

{Абзац четвертий пункту 10 виключено на підставі Постанови КМ № 1016 від 22.09.2023}

{Абзац п'ятий пункту 10 виключено на підставі Постанови КМ № 1403 від 27.12.2023}

кредиту (кредитів), що надається (надаються) суб'єкту підприємництва разом з учасниками групи пов'язаних з ним контрагентів за напрямом, визначеним підпунктами 2, 3, 7 пункту 9 цього Порядку, який не перевищує 150 млн. гривень;

{Пункт 10 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ [№ 1016 від 22.09.2023](#)}

кредиту (кредитів), що надається (надаються) суб'єкту підприємництва разом з учасниками групи пов'язаних з ним контрагентів, який провадить господарську діяльність в зоні високого воєнного ризику, який не перевищує 150 млн. гривень;

{Пункт 10 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ [№ 1016 від 22.09.2023](#)}

кредиту (кредитів), що надається (надаються) на фінансування оборотного капіталу суб'єкта підприємництва (крім сільськогосподарського товаровиробника), який не перевищує 5 млн. гривень;

{Пункт 10 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ [№ 473 від 30.04.2024](#)}

кредиту (кредитів), що надається (надаються) об'єднанню співвласників багатоквартирного будинку і житлово-будівельному (житловому, обслуговуючому) кооперативу за напрямом, визначеним підпунктом 8 пункту 9 цього Порядку, який не перевищує 5 млн. гривень.

{Пункт 10 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ [№ 791 від 05.07.2024](#)}

11. Строк, протягом якого суб'єкти підприємництва можуть звернутися за отриманням державної підтримки, становить вісім років з дня набрання чинності постановою Кабінету Міністрів України від 24 січня 2020 р. № 28 “Про надання фінансової державної підтримки” (Офіційний вісник України, 2020 р., № 12, ст. 489; 2021 р., № 11, ст. 468).

Об'єднання співвласників багатоквартирного будинку і житлово-будівельний (житловий, обслуговуючий) кооператив можуть звернутися за отриманням державної підтримки до 30 жовтня 2025 року.

{Пункт 11 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ [№ 791 від 05.07.2024](#)}

{Пункт 11 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 1403 від 27.12.2023](#)}

12. Максимальний строк кредитування за кредитами, за якими надається державна підтримка, не перевищує:

{Абзац другий пункту 12 виключено на підставі Постанови КМ [№ 1403 від 27.12.2023](#)}

10 років - на інвестиційні цілі;

{Абзац третій пункту 12 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 1016 від 22.09.2023](#)}

трьох років - на фінансування оборотного капіталу з можливістю пролонгації кредиту не пізніше ніж до 31 грудня 2025 р. за напрямом, визначеним підпунктом 4 пункту 9 цього Порядку;

{Абзац четвертий пункту 12 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 310 від 22.03.2024](#)}

{Абзац п'ятий пункту 12 виключено на підставі Постанови КМ [№ 1403 від 27.12.2023](#)}

строк до 31 березня 2025 р. - за кредитами, наданими суб'єктам підприємництва за напрямом, визначеним підпунктом 1 пункту 9 цього Порядку. Суб'єкти підприємства, які отримали кредит в уповноваженому банку в 2022-2023 роках з метою провадження сільськогосподарської діяльності, мають право продовжити строк кредитування за

укладеними кредитними договорами до 31 березня 2025 р. на умовах, передбачених цим Порядком, що діють на момент продовження такого кредиту;

{Абзац шостий пункту 12 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 1403 від 27.12.2023](#); в редакції Постанови КМ [№ 91 від 26.01.2024](#)}

п'яти років - на фінансування об'єднання співвласників багатоквартирного будинку і житлово-будівельного (житлового, обслуговуючого) кооперативу за напрямом, визначеним [підпунктом 8](#) пункту 9 цього Порядку.

{Пункт 12 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ [№ 791 від 05.07.2024](#)}

13. Відстрочка платежу суб'єкта підприємництва щодо повернення кредиту або його частини та сплати відсотків за кредитом не може становити більше 12 місяців.

14. Процентна ставка за кредитом суб'єкта підприємництва без урахування компенсації відсотків (далі - базова процентна ставка) визначається:

1) для суб'єкта підприємництва, що належить до діючого бізнесу та отримує кредити на інвестиційні цілі:

суб'єктів мікропідприємництва - не більше Індексу UIRD (три місяці) плюс сім процентних пунктів;

{Абзац другий підпункту 1 пункту 14 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 473 від 30.04.2024](#)}

суб'єктів малого підприємництва - не більше Індексу UIRD (три місяці) плюс п'ять процентних пунктів;

{Абзац третій підпункту 1 пункту 14 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 473 від 30.04.2024](#)}

суб'єктів середнього підприємництва - не більше Індексу UIRD (три місяці) плюс чотири процентних пунктів;

{Абзац четвертий підпункту 1 пункту 14 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 473 від 30.04.2024](#)}

{Абзац п'ятий підпункту 1 пункту 14 виключено на підставі Постанови КМ [№ 1403 від 27.12.2023](#)}

об'єднання співвласників багатоквартирного будинку і житлово-будівельного (житлового, обслуговуючого) кооперативу - не більше Індексу UIRD (три місяці) плюс сім процентних пунктів;

{Підпункт 1 пункту 14 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ [№ 791 від 05.07.2024](#)}

2) для суб'єкта підприємництва, що належить до діючого бізнесу та отримує кредити на фінансування оборотного капіталу, - не більше Індексу UIRD (три місяці) плюс чотири процентних пунктів;

{Підпункт 2 пункту 14 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 473 від 30.04.2024](#)}

3) для суб'єкта підприємництва, що належить до новоствореного бізнесу (стартап), - не більше Індексу UIRD (три місяці) плюс сім процентних пунктів;

{Підпункт 3 пункту 14 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 473 від 30.04.2024](#)}

4) для фізичної особи - підприємця - не більше Індексу UIRD (12 місяців) плюс чотирнадцять процентних пунктів.

{Підпункт 4 пункту 14 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 473 від 30.04.2024}

Індекс UIRD - український індекс ставок за депозитами фізичних осіб, що розраховується на основі номінальних ставок ринку депозитів фізичних осіб, які оголошуються банками. Перегляд уповноваженим банком розміру базової процентної ставки за кредитом, наданим суб'єкту підприємництва, з урахуванням зміни зазначеного Індексу здійснюється кожного календарного кварталу. Порядок перегляду розміру базової процентної ставки за кредитом, наданим суб'єкту підприємництва, та дата, станом на яку він проводиться, визначаються у кредитному договорі, укладеному між суб'єктом підприємництва та уповноваженим банком відповідно до його внутрішніх процедур. Уповноважений банк під час внесення змін до кредитного договору, укладеного із суб'єктом підприємництва, враховує розмір діючої базової процентної ставки. Перегляд базової процентної ставки за кредитами, наданими фізичній особі - підприємцю, може здійснюватися уповноваженими банками на річній основі. Разом з тим максимальний розмір базової процентної ставки, що може бути застосований за кредитом суб'єкта підприємництва (крім фізичної особи - підприємця), не може бути більшим 23 відсотків річних.

{Абзац десятий пункту 14 в редакції Постанови КМ № 473 від 30.04.2024}

Уповноважений банк має право передбачити у кредитному договорі, укладеному із суб'єктом підприємництва, умову про застосування підвищеної (штрафної) процентної ставки за кредитом за невиконання суб'єктом підприємництва умов кредитного договору. Така підвищена (штрафна) процентна ставка за кредитом може бути встановлена уповноваженим банком виключно на період, протягом якого суб'єкт підприємництва порушив умови кредитного договору, та не може перевищувати розмір базової процентної ставки більше ніж на п'ять процентних пунктів. Підвищена (штрафна) процентна ставка за кредитом суб'єкта підприємництва не може застосовуватися до вимог щодо приросту (збереження) робочих місць суб'єкта підприємництва, передбачених [пунктом 16](#) цього Порядку.

{Абзац одинадцятий пункту 14 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1403 від 27.12.2023}

На період воєнного стану та протягом 90 календарних днів після його припинення чи скасування під час укладання нових кредитних договорів та за згодою суб'єкта підприємництва у кредитних договорах уповноважений банк має право збільшувати встановлений розмір процентної ставки за кредитом суб'єкта підприємництва, але не більш як до 20 відсотків річних. Водночас державна підтримка у вигляді компенсації відсотків на збільшену частину процентної ставки, що перевищує розміру визначеної базової процентної ставки, не надається, а така збільшена частина процентної ставки сплачується суб'єктом підприємництва.

15. Кредитні кошти за кредитами на інвестиційні цілі надаються шляхом їх перерахування уповноваженим банком на рахунок контрагента суб'єкта підприємництва, який здійснює продаж, постачання товарів, надає послуги або виконує роботи.

16. Компенсація відсотків надається Фондом суб'єкту підприємництва з метою зниження його фактичних витрат на сплату базової процентної ставки, визначеної відповідно до [пункту 14](#) цього Порядку, до відповідного рівня (далі - компенсаційна процентна ставка):

до рівня 1 відсоток річних у перші два роки кредитування, у подальшому 5 відсотків річних - для суб'єктів підприємництва (крім об'єднання співвласників багатоквартирного будинку і житлово-будівельного (житлового, обслуговуючого) кооперативу), які провадять господарську діяльність (за винятком надання послуг дистанційно) та/або виробничі потужності яких розміщено в зоні високого воєнного ризику, на інвестиційні цілі;

{Абзац другий пункту 16 в редакції Постанови КМ № 1016 від 22.09.2023; із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 1403 від 27.12.2023, № 791 від 05.07.2024}

до рівня 3 відсотки річних - для суб'єктів підприємництва, які провадять господарську діяльність (за винятком надання послуг дистанційно) та/або виробничі потужності яких розміщено в зоні високого воєнного ризику, на фінансування оборотного капіталу.

{Абзац третій пункту 16 в редакції Постанови КМ № 1016 від 22.09.2023; із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1403 від 27.12.2023}

Для суб'єктів підприємництва, які провадять господарську діяльність поза зоною високого воєнного ризику, компенсаційна процентна ставка знижується:

{Пункт 16 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ № 1016 від 22.09.2023}

до рівня 5 або 7, або 9 відсотків річних - для кредитів, наданих на інвестиційні цілі;

{Пункт 16 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ № 1016 від 22.09.2023; із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1403 від 27.12.2023}

до рівня 7 або 9 відсотків річних - за напрямками, визначеними підпунктами 2-4, 7 пункту 9 цього Порядку, на фінансування оборотного капіталу;

{Пункт 16 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ № 1403 від 27.12.2023}

до рівня 13 відсотків річних - для кредитів, наданих на фінансування оборотного капіталу, за винятком напрямів, визначених підпунктами 2-4, 7 пункту 9 цього Порядку;

{Пункт 16 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ № 1016 від 22.09.2023; із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1403 від 27.12.2023}

до рівня 15 відсотків річних - для кредитів, наданих фізичній особі - підприємцю;

до рівня 7 відсотків річних - у перший рік кредитування для кредитів, наданих об'єднанню співвласників багатоквартирного будинку і житлово-будівельному (житловому, обслуговуючому) кооперативу за рахунок коштів, передбачених у державному бюджеті за програмою “Забезпечення функціонування Фонду розвитку підприємництва”, з другого року кредитування компенсація відсотків буде здійснюватися за рахунок коштів державної установи “Фонд енергоефективності” та інших джерел, не заборонених законодавством.

{Пункт 16 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ № 791 від 05.07.2024}

Розмір компенсаційної процентної ставки за наданим суб'єкту підприємництва кредитом, який підлягає сплаті ним за рахунок власних коштів, визначається з урахуванням дотримання суб'єктом підприємництва (крім об'єднання співвласників багатоквартирного будинку і житлово-будівельного (житлового, обслуговуючого) кооперативу) таких умов:

Умови	Інвестиційні цілі			Фінансування оборотного капіталу (за пріоритетними напрямками, визначеними <u>підпунктами 2-4, 7</u> пункту 9 цього Порядку)		Фінансування оборотного капіталу (крім пріоритетних напрямів, визначених <u>підпунктами 2-4, 7</u> пункту 9 цього Порядку)
				мікро, малий	середній	мікро, малий
Сегмент (мікро, малий, середній) суб'єкта підприємництва на дату укладення кредитного договору	мікро, малий	мікро, малий	середній	мікро, малий	середній	усі сегменти
Мінімальний приріст робочих місць суб'єкта підприємництва, працівників	2					
Розмір компенсаційної процентної ставки, відсотків річних	5	7	9	7	9	13

{Абзац пункту 16 в редакції Постанов КМ [№ 1016 від 22.09.2023](#), [№ 1403 від 27.12.2023](#); із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 791 від 05.07.2024](#)}

{Абзац пункту 16 виключено на підставі Постанови КМ [№ 1403 від 27.12.2023](#)}

Уповноважений банк проводить аналіз приросту робочих місць суб'єкта підприємництва (зміни середньої чисельності працівників суб'єкта підприємництва) кожного календарного кварталу протягом усього строку кредитування суб'єкта підприємництва, на який йому надається державна підтримка, і у разі його зменшення/збільшення здійснює відповідне коригування компенсаційної процентної ставки.

Під час проведення аналізу приросту робочих місць суб'єкта підприємництва уповноважений банк зобов'язаний враховувати зміни середньої чисельності працівників за попередній звітний календарний квартал інших учасників групи пов'язаних контрагентів.

За результатами проведеного аналізу уповноважений банк відповідно до умов кредитного договору переглядає розмір компенсаційної процентної ставки на наступний звітний календарний квартал. Результати такого аналізу уповноважений банк надає Фонду в рамках квартальної звітності за формою, встановленою Фондом, а у період воєнного стану та протягом 180 календарних днів після його припинення чи скасування - на піврічній основі, але незалежно від тривалості зазначеного періоду уповноважений банк повинен забезпечити подання річної звітності.

Умови застосування розміру компенсаційної процентної ставки за кредитом, наданим суб'єкту підприємництва на інвестиційні цілі (крім кредитів за напрямами, визначеними підпунктами 3 і 4 пункту 9 цього Порядку, а також кредитів, наданих суб'єктам підприємництва, які провадять господарську діяльність (за винятком надання послуг дистанційно) та/або виробничі потужності яких розміщено в зоні високого воєнного ризику), визначаються кредитним договором з урахуванням таких вимог:

{Абзац пункту 16 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1403 від 27.12.2023}

для суб'єкта малого підприємництва та мікропідприємництва компенсаційна процентна ставка встановлюється на рівні 7 відсотків річних.

У разі виконання суб'єктом підприємництва умови щодо приросту нових робочих місць (збільшення середньої чисельності працівників суб'єкта підприємництва), зокрема створення не менше двох нових робочих місць протягом періоду, що завершується першим повним календарним кварталом кредитування суб'єкта підприємництва, компенсаційна процентна ставка знижується до рівня 5 відсотків річних та застосовується в наступному календарному кварталі. Надалі протягом строку кредитування за умови збереження суб'єктом підприємництва робочих місць на рівні звітного (попереднього) календарного кварталу або створення нових робочих місць компенсаційна процентна ставка залишається на рівні 5 відсотків річних. У разі зменшення фактичної кількості робочих місць на останній день місяця звітного (попереднього) календарного кварталу компенсаційна процентна ставка за кредитом, наданим суб'єкту підприємництва, на наступний календарний квартал збільшується на один процентний пункт за кожного штатного працівника, який скорочений/звільнений протягом звітного (попереднього) календарного кварталу (збільшення процентної ставки не застосовується за умови, якщо після скорочення/звільнення працівника (працівників) середня чисельність працівників суб'єкта підприємництва становить не менше зафіксованого уповноваженим банком за результатами періоду, що завершився першим повним календарним кварталом кредитування, з урахуванням двох нових робочих місць, створених протягом зазначеного періоду), але в будь-якому разі розмір компенсаційної процентної ставки за кредитом, наданим суб'єкту підприємництва, не може бути більш як 7 відсотків річних;

для суб'єктів середнього підприємництва компенсаційна процентна ставка встановлюється на рівні 9 відсотків річних;

{Абзац пункту 16 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1403 від 27.12.2023}

для суб'єктів підприємництва, до яких застосовується компенсаційна процентна ставка 7 або 9 відсотків річних, протягом строку кредитування компенсаційна процентна ставка зменшується або збільшується за результатами щоквартального перегляду уповноваженим банком на 0,5 процентного пункту за кожне скорочене/створене суб'єктом підприємництва нове робоче місце (збільшення/зменшення фактичної кількості робочих місць суб'єктом підприємництва на дату останнього дня місяця звітного (попереднього) календарного кварталу порівняно з датою укладення кредитного договору).

У будь-якому разі розмір компенсаційної процентної ставки за кредитом, наданим на інвестиційні цілі (крім кредитів, наданих суб'єктам підприємництва, які провадять господарську діяльність (за винятком надання послуг дистанційно) та/або виробничі потужності яких розміщено в зоні високого воєнного ризику) суб'єкту малого підприємництва та мікропідприємництва, не може бути менше ніж 5 відсотків річних і не може бути більше ніж 7 відсотків річних, суб'єкту середнього підприємництва, не може бути менше ніж 7 відсотків річних і не може бути більше ніж 9 відсотків річних.

{Абзац пункту 16 в редакції Постанови КМ № 1403 від 27.12.2023}

Суб'єкт підприємництва сплачує відповідний розмір компенсаційної процентної ставки за кредитом щомісяця.

У період воєнного стану та протягом 180 календарних днів після його припинення чи скасування умови для приросту нових та збереження робочих місць та вимоги щодо проведення аналізу та подання відповідної звітності суб'єктом підприємництва можуть не застосовуватися.

17. Для отримання державної підтримки відповідно до цього Порядку суб'єкт підприємництва повинен відповідати таким критеріям протягом усього періоду отримання державної підтримки:

{Абзац перший пункту 17 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1403 від 27.12.2023}

1) суб'єкт підприємництва не може бути особою, учасником (акціонером, членом) або кінцевим бенефіціаром якої є громадяни держави, визнаної Україною державою-агресором або державою-окупантом, та/або особою, яка належить або належала до терористичних організацій, юридичною особою, в якій особа, яка належить або належала до терористичної організації, виступає учасником (акціонером, членом) або кінцевим бенефіціаром;

2) суб'єкт підприємництва зареєстрований на території України (крім тимчасово окупованих Російською Федерацією територій, включених до переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, затвердженого Мінреінтеграції, для яких не визначена дата завершення тимчасової окупації);

{Підпункт 2 пункту 17 в редакції Постанови КМ № 282 від 30.03.2023; із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1016 від 22.09.2023; в редакції Постанови КМ № 1403 від 27.12.2023}

3) суб'єкт підприємництва, що належить до новоствореного бізнесу (стартапу), повинен мати бізнес-план щодо реалізації інвестиційного проекту, на впровадження якого суб'єкт підприємництва залучає кредит від уповноваженого банку;

4) суб'єкт підприємництва разом з учасниками групи пов'язаних з ним контрагентів за останніх три календарних роки не отримував державної допомоги, що перевищує суму, еквівалентну 200 тис. євро, визначену за офіційним валютним курсом, установленим Національним банком, що діяв на останній день фінансового року.

Обмеження суми державної підтримки, визначені цим підпунктом, не застосовуються до суб'єктів підприємництва, що провадять діяльність у сфері сільськогосподарського виробництва та рибальства, а також у період воєнного стану;

{Підпункт 4 пункту 17 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 1403 від 27.12.2023}

{Підпункт 5 пункту 17 виключено на підставі Постанови КМ № 1403 від 27.12.2023}

6) суб'єкт підприємництва не підпадає під обмеження щодо надання державної підтримки, визначені статтею 13 Закону України "Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні".

18. Відповідність суб'єктів підприємництва критеріям, установленим пунктом 17 цього Порядку, визначається уповноваженими банками.

Уповноважені банки здійснюють відбір, проведення оцінки кредитоспроможності та кредитування суб'єктів підприємництва відповідно до власних правил, процедур та банківських продуктів з урахуванням вимог, визначених цим Порядком.

Умови кредитування суб'єкта підприємництва з урахуванням вимог цього Порядку визначаються у кредитному договорі, що укладається суб'єктом підприємництва з уповноваженим банком.

19. Кредитний договір може передбачати обов'язок суб'єкта підприємництва сплатити уповноваженому банку одноразову комісію за надання кредиту в розмірі не більш як 0,75 відсотка суми наданого кредиту. Кредитний договір не може містити умови про сплату суб'єктом підприємництва уповноваженому банку інших комісій за надання та/або обслуговування кредиту, крім: плати за отримання гарантії Фонду в розмірі не більш як 0,5 відсотка річних суми заборгованості суб'єкта підприємництва за кредитом, включеним до кредитного портфеля суб'єктів підприємництва, за яким Фондом надано гарантію; плати страховику за страхування фінансових ризиків за кредитним договором у розмірі страхового тарифу, передбаченого відповідним договором страхування; плати за отримання гарантії Фонду часткового гарантування кредитів у сільському господарстві, комісій, що покривають операційні витрати уповноваженого банку з обслуговування кредиту, які сукупно за весь строк дії кредитного договору повинні становити не більш як 0,75 відсотка суми наданого кредиту. Розмір, умови та порядок сплати комісій за таким кредитом встановлюються радою Фонду часткового гарантування кредитів у сільському господарстві, але не більш як 1 відсоток річних суми наданої гарантії.

{Пункт 19 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 91 від 26.01.2024}

20. Якщо кредитний договір за кредитом, за яким надається компенсація відсотків відповідно до цього Порядку та який одночасно включений в установленому порядку до портфеля кредитів, часткове виконання боргових зобов'язань за яким забезпечується державною гарантією на портфельній основі, розміри, умови та порядок сплати комісій за таким кредитом встановлюються [Порядком надання державних гарантій на портфельній основі](#), затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 14 липня 2021 р. № 723 (Офіційний вісник України, 2021 р., № 58, ст. 3604).

21. Наданий суб'єкту підприємництва кредит не може бути забезпечений заставою майнових прав за договором банківського вкладу та/або заставою облігацій внутрішньої державної позики України.

22. Компенсація відсотків за кредитом, наданим суб'єкту підприємництва, здійснюється Фондом щомісяця. Сума компенсації відсотків, що підлягає сплаті, розраховується як різниця між сумою нарахованих відсотків за користування суб'єктом підприємництва кредитом протягом місяця із застосуванням базової процентної ставки, визначеної з урахуванням вимог [пункту 14](#) цього Порядку, та сумою нарахованих відсотків за користування суб'єктом підприємництва кредитом протягом цього ж місяця із застосуванням компенсаційної процентної ставки, визначеної з урахуванням вимог [пункту 16](#) цього Порядку.

23. Сплата Фондом компенсації відсотків за кредитами, наданими суб'єктам підприємництва, здійснюється з використанням рахунків умовного зберігання (ескроу), відкритих Фондом.

Фонд з метою сплати суб'єктам підприємництва компенсації відсотків за кредитами, наданими уповноваженим банком, відкриває рахунок умовного зберігання (ескроу) в такому уповноваженому банку.

Відкриття Фондом та обслуговування рахунка умовного зберігання (ескроу) здійснюється уповноваженими банками на безоплатній основі.

Фонд перераховує кошти на рахунок умовного зберігання (ескроу), відкритий у відповідному уповноваженому банку, в сумі, погодженій з Фондом, яка згідно з плановим (прогнозним) розрахунком уповноваженого банку необхідна для сплати компенсації відсотків на користь відповідних суб'єктів підприємництва протягом піврічного періоду кредитування (далі - сума авансування). Перша сума авансування розраховується як прогнозна сума коштів, необхідних для сплати компенсації відсотків за кредитами, які уповноважений банк планує надати суб'єкту підприємництва протягом піврічного періоду.

На період воєнного стану та протягом 180 календарних днів після його припинення чи скасування авансування рахунків умовного зберігання (ескроу) може не здійснюватися. У такому разі Фонд перераховує кошти на рахунок умовного зберігання (ескроу), відкритий у відповідному уповноваженому банку, відповідно до нарахованої уповноваженим банком необхідної суми сплати компенсації відсотків протягом попереднього/попередніх місяця/місяців або в сумі самостійно сплаченої суб'єктом підприємництва компенсації відсотків за відповідний/відповідні місяць/місяці через відсутність коштів на рахунку умовного зберігання (ескроу).

За умови вчасного та в повному обсязі виконання суб'єктом підприємництва зобов'язань за кредитним договором (крім прострочення в межах строку, зазначеного в [пункті 29](#) цього Порядку) уповноважений банк щомісяця перераховує кошти для компенсації відсотків з рахунка умовного зберігання (ескроу) Фонду для їх подальшого зарахування у рахунок часткового погашення нарахованих відсотків за кредитом суб'єкта підприємництва відповідно до умов договору про співробітництво, укладеного між Фондом та уповноваженим банком, кредитного договору, укладеного уповноваженим банком із суб'єктом підприємництва, та договору рахунка умовного зберігання (ескроу), укладеного між Фондом і уповноваженим банком.

У період воєнного стану та протягом 180 календарних днів після його припинення чи скасування уповноважений банк має право виплачувати компенсацію відсотків з рахунка умовного зберігання (ескроу) Фонду в разі часткового погашення суб'єктом підприємництва відсоткової заборгованості за кредитом, належної до сплати на відповідну дату. У такому разі компенсація відсотків виплачується у розмірі, що є пропорційним сумі часткового погашення відсоткової заборгованості за кредитом.

Поповнення рахунка умовного зберігання (ескроу), відкритого Фондом в уповноваженому банку, здійснюється Фондом на підставі заявки уповноваженого банку на таке поповнення, переліку суб'єктів підприємництва, складеного за формою, встановленою Фондом, яким сплачені компенсації відсотків. Заявка на поповнення рахунка умовного зберігання (ескроу) складається за формою, встановленою Фондом, та подається до Фонду в порядку, передбаченому договором про співробітництво, укладеним між Фондом та уповноваженим банком.

Фонд протягом 10 робочих днів з дня отримання заявки на поповнення рахунка умовного зберігання (ескроу) розглядає та погоджує її на підставі наданих уповноваженим банком документів.

У наданому уповноваженим банком переліку суб'єктів підприємництва зазначається інформація про кількість створених (приріст) таким суб'єктом підприємництва робочих місць, на підставі чого розраховується розмір компенсаційної процентної ставки за кредитом суб'єкта підприємництва на наступний період.

Фонд перераховує необхідну суму поповнення на рахунок умовного зберігання (ескроу) Фонду, відкритий у відповідному уповноваженому банку, за умови попереднього отримання Фондом коштів з державного бюджету.

У разі коли сума авансування рахунка умовного зберігання (ескроу), відкритого Фондом в уповноваженому банку, за результатами звітного піврічного періоду використана уповноваженим банком менш як на 30 відсотків, Фонд має право здійснювати поповнення рахунка умовного зберігання (ескроу) в такому уповноваженому банку на наступний піврічний період у меншому розмірі, ніж зазначено у заявці уповноваженого банку, або вимагати негайного перерахування уповноваженим банком коштів державної підтримки (частини суми авансування), не наданих на користь суб'єктів підприємництва, на визначений Фондом рахунок, а уповноважений банк зобов'язаний повернути кошти державної підтримки, не надані на користь суб'єктів підприємництва, на визначений Фондом рахунок.

24. Для отримання державної підтримки за кредитом суб'єкт підприємництва подає уповноваженому банку у паперовій або електронній формі заявку на отримання кредиту, інформацію про групу пов'язаних з ним контрагентів та про отримання (неотримання) ним та членами групи пов'язаних з ним контрагентів будь-якої державної допомоги та/або підтримки за будь-який трирічний період починаючи з 2 серпня 2017 р. за формою, встановленою Фондом, та інші документи/інформацію відповідно до внутрішніх процедур та правил уповноваженого банку з урахуванням вимог до переліку інформації та форм документів, установлених Фондом.

25. Суб'єкт підприємництва набуває права на отримання компенсації відсотків у разі прийняття уповноваженим банком рішення щодо надання кредиту такому суб'єкту підприємництва та надання Фонду інформації щодо такого суб'єкта підприємництва.

26. Уповноважений банк відповідно до власних внутрішніх процедур проводить перевірку використання суб'єктом підприємництва кредиту за цільовим призначенням.

Протягом усього строку кредитування суб'єкта підприємництва уповноважений банк проводить моніторинг цільового використання кредитних коштів та відповідності суб'єкта підприємництва критеріям прийнятності, визначеним [пунктом 17](#) цього Порядку. Моніторинг проводиться уповноваженим банком відповідно до його внутрішніх процедур та правил з урахуванням вимог, установлених Фондом, але в будь-якому разі такий моніторинг повинен проводитися не рідше ніж один раз на квартал, а у період воєнного стану та протягом 180 календарних днів після його припинення чи скасування - на піврічній основі, але незалежно від тривалості зазначеного періоду уповноважений банк повинен забезпечити подання річної звітності. Фонд контролює регулярність проведення уповноваженим банком зазначеного моніторингу. Фонд має право проводити в порядку, передбаченому Фондом, вибірково перевірку суб'єктів підприємництва та наданих їм кредитів щодо відповідності критеріям та іншим умовам, визначеним цим Порядком.

Щодо кредитів, наданих фізичній особі - підприємцю, моніторинг цільового використання коштів кредиту та відповідності критеріям, визначеним [пунктом 17](#) цього Порядку, може проводитися уповноваженим банком на річній основі за результатами календарного року.

27. Уповноважений банк повинен враховувати суму компенсації відсотків, що надається суб'єкту підприємництва, під час розрахунку показника обслуговування боргу за кредитом суб'єкта підприємництва.

28. Уповноважений банк у разі несвоєчасного перерахування Фондом на його рахунок умовного зберігання (ескроу) суми авансування повинен забезпечити безперервність

кредитування суб'єкта підприємництва із застосуванням компенсаційної процентної ставки.

Неможливість здійснення уповноваженим банком перерахування коштів для компенсації процентної ставки за кредитом суб'єкту підприємництва у зв'язку з відсутністю на рахунку умовного зберігання (ескроу) Фонду в уповноваженому банку необхідної суми коштів протягом не більше дев'яти місяців підряд не повинна бути підставою для уповноваженого банку визнати таку заборгованість суб'єкта підприємництва із сплати відсотків за кредитним договором простроченою.

{Абзац другого пункту 28 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 109 від 02.02.2024}

29. Надання Фондом державної підтримки суб'єкту підприємництва шляхом часткової компенсації відсотків зупиняється у разі порушення суб'єктом підприємництва більш як на 15 календарних днів зобов'язання за кредитним договором щодо своєчасного повернення кредиту (частини кредиту) та/або щодо своєчасної сплати суб'єктом підприємництва частини нарахованих відсотків за кредитом у розмірі компенсаційної процентної ставки. Виплата компенсації відсотків з урахуванням вимог [абзацу сьомого](#) пункту 23 цього Порядку відновлюється у разі погашення суб'єктом підприємництва заборгованості за кредитним договором або здійснення уповноваженим банком та суб'єктом підприємництва реструктуризації простроченої ним заборгованості за кредитним договором. За період зупинення надання державної підтримки суб'єкту підприємництва шляхом виплати компенсації відсотків така компенсація не виплачується та державна підтримка за цей період не надається.

У період воєнного стану в разі порушення суб'єктом підприємництва умов кредитного договору виплата компенсації відсотків зупиняється, але такий суб'єкт підприємництва не втрачає право на її отримання, яке може бути реалізоване відразу в момент погашення простроченої заборгованості за кредитом. У такому разі компенсація відсотків виплачується за увесь прострочений період з урахуванням вимог [абзацу сьомого](#) пункту 23 цього Порядку.

30. Відповідальність за недостовірність інформації, поданої до уповноваженого банку для отримання державної підтримки, несе суб'єкт підприємництва.

31. Надання Фондом державної підтримки суб'єкту підприємництва припиняється з дати виявлення уповноваженим банком та/або Фондом будь-якого з таких фактів:

сукупна сума отриманої суб'єктом підприємництва разом з учасниками групи пов'язаних з ним контрагентів державної допомоги та/або підтримки за будь-якими її напрямками, крім тимчасових заходів, спрямованих на підтримку економіки в умовах поширення гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, протягом будь-якого трирічного періоду становить або перевищує суму, еквівалентну 200 тис. євро, визначену за офіційним валютним курсом, установленим Національним банком, що діяв на останній день фінансового року;

сукупна сума отриманої суб'єктом підприємництва разом з учасниками групи пов'язаних з ним контрагентів державної допомоги та/або підтримки за будь-якими її напрямками та за тимчасовими заходами, спрямованими на підтримку економіки в умовах поширення гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, перевищує суму, еквівалентну 400 тис. євро, визначену за офіційним валютним курсом, установленим Національним банком, що діяв на останній день фінансового року;

суб'єкт підприємництва підпадає під обмеження щодо надання державної підтримки, визначені [статтею 13](#) Закону України “Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні”;

суб'єкт підприємництва зареєстрований на територіях, тимчасово окупованих Російською Федерацією, включених до [переліку територій, на яких ведуться \(велися\) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією](#), затвердженого Мінреінтеграції, для яких не визначена дата завершення тимчасової окупації.

{Пункт 31 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ № 1403 від 27.12.2023}

З дати виявлення та до моменту припинення факту, визначеного [абзацом п'ятим](#) цього пункту, суб'єкт підприємництва позбавляється права на отримання державної підтримки, яке може бути поновлене зразу після усунення порушення відповідності критерію, визначеному [підпунктом 2](#) пункту 17 цього Порядку.

{Пункт 31 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ № 1403 від 27.12.2023}

Обмеження суми державної підтримки, визначені [абзацами другим та третім](#) цього пункту, не застосовуються до суб'єктів підприємництва, що провадять діяльність у сфері сільськогосподарського виробництва та рибальства, а також у період воєнного стану. У період воєнного стану щодо суб'єктів підприємництва, що провадять діяльність у сфері сільськогосподарського виробництва та рибальства, виявлення будь-якого з фактів, передбачених абзацами другим та третім цього пункту, не є підставою для припинення надання Фондом державної підтримки таким суб'єктам.

{Абзац пункту 31 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 489 від 16.05.2023, № 1403 від 27.12.2023}

32. Надання Фондом державної підтримки суб'єкту підприємництва може здійснюватися разом з державною підтримкою у вигляді безвідкличної та безумовної гарантії Фонду, наданої уповноваженому банку (далі - гарантія), в порядку, затвердженому Фондом, крім кредитів фізичній особі - підприємцю та кредитів, включених уповноваженими банками до портфелів кредитів позичальників, часткове виконання боргових зобов'язань за якими забезпечується державними гарантіями на портфельній основі, та кредитів позичальників, виконання боргових зобов'язань за якими забезпечується частковими гарантіями Фонду часткового гарантування кредитів у сільському господарстві.

{Пункт 32 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 91 від 26.01.2024}

33. За надання гарантії уповноважений банк сплачує Фонду комісію в розмірі 0,5 відсотка річних суми гарантованого Фондом кредитного портфеля суб'єктів підприємництва уповноваженого банку.

34. За кредитом, наданим суб'єкту підприємництва, що зареєстрований та провадить господарську діяльність на території України (крім територій активних бойових дій та тимчасово окупованих Російською Федерацією територій, включених до [переліку територій, на яких ведуться \(велися\) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією](#), затвердженого Мінреінтеграції, для яких не визначена дата завершення бойових дій або тимчасової окупації), та включеним уповноваженим банком до кредитного портфеля суб'єктів підприємництва, за яким Фондом надано гарантію, Фонд надає гарантію в розмірі та за таких умов:

{Абзац перший пункту 34 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1403 від 27.12.2023}

80 відсотків основної суми заборгованості за кредитом суб'єкта підприємництва, що належить до діючого та/або новоствореного бізнесу, для суб'єкта підприємництва, що провадить господарську діяльність, надає послуги (за винятком надання послуг дистанційно) в зоні високого воєнного ризику;

50 відсотків основної суми заборгованості за кредитом суб'єкта підприємництва, що належить до діючого та/або новоствореного бізнесу, для суб'єкта підприємництва, що провадить господарську діяльність, надає послуги на іншій території України.

Водночас максимальний рівень виплат за гарантованим портфелем, який Фонд може здійснити на користь уповноваженого банку, не може перевищувати 50 відсотків загальної гарантованої суми за всіма кредитами суб'єктів підприємництва.

{Пункт 34 в редакції Постанови КМ № 1016 від 22.09.2023}

35. Сплата коштів за гарантією в разі настання гарантійного випадку здійснюється Фондом шокквартилу в порядку, передбаченому відповідним договором, укладеним уповноваженим банком з Фондом.

36. Уповноважений банк здійснює за власний рахунок звернення стягнення на предмет забезпечення за кредитами суб'єкта підприємництва, за якими Фондом надано гарантію, та забезпечує реалізацію заставленого майна за кредитами суб'єкта підприємництва.

37. Кошти, отримані уповноваженим банком для задоволення своїх вимог як кредитора за кредитами суб'єкта підприємництва, за якими Фондом сплачено гарантію, зокрема від звернення стягнення на предмет забезпечення, добровільного погашення суб'єктом підприємництва заборгованості за кредитом, погашення заборгованості суб'єкта підприємництва за кредитом третьою особою, розподіляються між Фондом та уповноваженим банком у таких пропорціях:

1) за кредитом суб'єкта підприємництва, що належить до діючого бізнесу:

50 відсотків отриманої суми уповноважений банк перераховує Фонду, але не більше суми коштів, сплаченої Фондом уповноваженому банку в межах суми наданої Фондом гарантії;

50 відсотків отриманої суми уповноважений банк зараховує в рахунок погашення (повного або часткового) заборгованості суб'єкта підприємництва за таким кредитом перед уповноваженим банком.

На період воєнного стану кошти розподіляються у такій пропорції:

80 відсотків отриманої суми уповноважений банк перераховує Фонду, але не більше суми коштів, сплаченої Фондом уповноваженому банку в межах суми наданої Фондом гарантії;

20 відсотків отриманої суми уповноважений банк зараховує в рахунок погашення (повного або часткового) заборгованості суб'єкта підприємництва за таким кредитом перед уповноваженим банком;

2) за кредитом суб'єкта підприємництва, що належить до новоствореного бізнесу (стартапу):

80 відсотків отриманої суми уповноважений банк перераховує Фонду, але не більше суми коштів, сплаченої Фондом уповноваженому банку в межах суми наданої Фондом гарантії;

20 відсотків отриманої суми уповноважений банк зараховує в рахунок погашення (повного або часткового) заборгованості суб'єкта підприємництва за таким кредитом перед уповноваженим банком.

38. Фонд визначає максимальну суму сплати за гарантією для кожного уповноваженого банку в межах максимального рівня виплат, який не може перевищувати 50 відсотків гарантованого Фондом портфеля кредитів суб'єктів підприємництва. Максимальна сума сплати за гарантією Фонду, наданою уповноваженому банку, зазначається у відповідному договорі, що укладається між Фондом та уповноваженим банком.

39. Частка проблемних кредитів у кредитному портфелі суб'єктів підприємництва уповноваженого банку, за яким Фондом надана гарантія, не може перевищувати:

25 відсотків - за кредитним портфелем суб'єктів підприємництва, що належать до діючого бізнесу;

35 відсотків - за кредитним портфелем суб'єктів підприємництва, що належать до новоствореного бізнесу (стартапу).

Критерії віднесення простроченої заборгованості до категорії проблемної визначаються Фондом. У разі перевищення уповноваженим банком зазначеного рівня проблемної заборгованості Фонд має право зупинити співробітництво з уповноваженим банком до дати зменшення рівня такої проблемної заборгованості до критично допустимого - 25 або 35 відсотків (залежно від категорії бізнесу).

40. Уповноважений банк несе відповідальність за недостовірність поданої Фонду інформації щодо відповідності суб'єкта підприємництва вимогам цього Порядку у разі, коли Фондом буде доведено, що уповноважений банк володів достовірною інформацією або не доклав належних зусиль для отримання достовірної інформації на момент її подання до Фонду.

41. У разі порушення уповноваженим банком критеріїв, визначених у додатку, та/або застосування до нього заходів впливу з боку органів регулювання та нагляду, та/або невиконання уповноваженим банком своїх зобов'язань за договором про співробітництво, укладеним між Фондом та уповноваженим банком, Фонд має право:

зупинити співробітництво з уповноваженим банком та виплату коштів державної підтримки через такий уповноважений банк для нових кредитів суб'єктам підприємництва до моменту усунення порушень;

вимагати негайного перерахування уповноваженим банком коштів державної підтримки (частини суми авансування), не наданих на користь суб'єктів підприємництва, на визначений Фондом рахунок, а уповноважений банк зобов'язаний повернути кошти державної підтримки, не надані на користь суб'єктів підприємництва, на визначений Фондом рахунок.

У разі віднесення уповноваженого банку до категорії проблемних надання Фондом державної підтримки суб'єктам підприємництва зупиняється, а уповноважений банк зобов'язаний негайно повернути (перерахувати) кошти з рахунка умовного зберігання (ескроу) на визначений Фондом рахунок.

42. Суб'єкт підприємництва позбавляється права на отримання державної підтримки з дати виявлення уповноваженим банком та/або Фондом такого факту:

порушення суб'єктом підприємництва умов цього Порядку;

надання суб'єктом підприємництва недостовірної, неправдивої або недійсної інформації, що призвело до виплати коштів державної підтримки на користь суб'єкта підприємництва, який не мав права на отримання такої державної підтримки;

нецільове використання суб'єктом підприємництва кредитних коштів, отриманих від уповноваженого банку за відповідним кредитним договором;

визнання уповноваженим органом з питань державної допомоги державної підтримки, наданої Фондом на користь суб'єкта підприємництва, державною допомогою, недопустимою для конкуренції;

належність суб'єкта підприємництва до суб'єктів, визначених [статтею 13](#) Закону України “Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні”.

У разі виявлення будь-якого із зазначених фактів суб'єкт підприємництва позбавляється права на отримання державної підтримки та зобов'язаний повернути Фонду незаконно отриману державну підтримку, а також самостійно забезпечити сплату процентної ставки, визначеної кредитним договором.

43. У разі виявлення уповноваженим банком та/або Фондом фактів або інформації, що суб'єкт підприємництва підпадає під обмеження щодо надання державної підтримки, визначені [пунктом 8](#) частини першої статті 13 Закону України “Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні”, які мають тимчасовий характер, надання державної підтримки суб'єкту підприємництва зупиняється з дати виявлення таких фактів або інформації до підтвердження того, що суб'єкт підприємництва більше не підпадає під такі обмеження, та за умови відсутності підстав для позбавлення його права на отримання державної підтримки. Сплата компенсації відсотків за кредитом суб'єкта підприємництва відновлюється з наступного календарного місяця за місяцем, у якому суб'єкт підприємництва перестав підпадати під встановлені обмеження.

44. Уповноважений банк зобов'язаний повернути Фонду кошти державної підтримки, що надана уповноваженим банком на користь суб'єкта підприємництва з порушенням умов цього Порядку, зокрема подання уповноваженим банком Фонду недостовірної або неперевіреної інформації, внаслідок чого суб'єкт підприємництва, що фактично не відповідав цільовій групі та критеріям, визначеним цим Порядком, згідно з інформацією, наявною в уповноваженого банку станом на дату подання відповідної заявки, отримав державну підтримку.

45. Повернення коштів державної підтримки уповноваженим банком або суб'єктом підприємництва внаслідок порушення вимог цього Порядку здійснюється відповідно до вимог Фонду та законодавства.

{Порядок в редакції Постанови КМ [№ 229 від 14.03.2023](#)}

Додаток
до Порядку надання фінансової
державної підтримки суб'єктам
підприємництва

КРИТЕРІЇ
до уповноважених банків

Дотримання регулятивних вимог (зокрема, економічних нормативів та лімітів відкритої валютної позиції), включаючи індивідуальні нормативи Національного банку, встановлені для конкретного банку. На період воєнного стану не є порушенням цього критерію недотримання регулятивних вимог у разі незастосування Національним банком заходів впливу за відповідне порушення у вигляді обмеження, зупинення чи припинення здійснення окремих видів здійснюваних банком операцій

Відсутність заборгованості із сплати податків, зборів та інших платежів до бюджету

Незастосування протягом останніх 12 місяців до банку або до власників істотної участі в банку, або до пов'язаних осіб банку Україною, іноземними державами - членами Організації економічного співробітництва та розвитку чи ЄС персональних санкцій

Наявність технологій та процедур кредитування суб'єктів підприємництва або надання послуг з фінансового лізингу суб'єктам підприємництва, прийнятність яких визначається Фондом розвитку підприємництва

Наявність організаційної структури з кредитування або надання послуг з фінансового лізингу суб'єктам підприємництва

Наявність у продуктивній лінійці банку кредитних або лізингових продуктів для суб'єктів підприємництва, інформація про які розміщена на веб-сайті банку

Наявність працюючого кредитного портфеля або портфеля лізингових договорів суб'єктів підприємництва, визначеного Фондом розвитку підприємництва

Наявність стратегічного плану щодо фінансування суб'єктів підприємництва (стратегія бізнесу, цільові параметри, ліміти на кредитні експозиції тощо)

{Додаток із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ [№ 1342 від 28.12.2020](#), [№ 63 від 27.01.2021](#), [№ 1106 від 21.10.2021](#), [№ 916 від 29.07.2022](#); в редакції Постанови КМ [№ 229 від 14.03.2023](#); із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 489 від 16.05.2023](#)}

{Порядок здешевлення вартості іпотечних кредитів виключено на підставі Постанови КМ [№ 1397 від 16.12.2022](#)}

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 24 січня 2020 р. № 28
(в редакції постанови Кабінету Міністрів України
[від 14 березня 2023 р. № 229](#))

ПОРЯДОК
надання фінансової державної підтримки суб'єктам
підприємництва за договорами фінансового лізингу

1. Цей Порядок визначає умови, критерії та механізм надання фінансової державної підтримки (далі - державна підтримка) суб'єктам підприємництва за договорами фінансового лізингу.

2. У цьому Порядку терміни вживаються у такому значенні:

суб'єкт підприємництва, зокрема мікропідприємництва, малого та середнього підприємництва (далі - суб'єкт підприємництва), - резиденти України: фізична особа - підприємець, зареєстрована в установленому законом порядку; юридична особа, кінцеві бенефіціарні власники (контролери) якої є фізичними особами - резидентами України; сільськогосподарський товаровиробник (у значенні, наведеному в [Законі України](#) "Про державну підтримку сільського господарства України"); суб'єкт господарювання державного або комунального сектору економіки.

{Абзац другий пункту 2 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1403 від 27.12.2023}

З метою визначення сегмента суб'єкта підприємництва розмір річного доходу від провадження ним господарської діяльності визначається в межах граничних розмірів, установлених [Господарським кодексом України](#), за останні чотири звітні календарні квартали - для суб'єктів підприємництва, що подають квартальну звітність, або за останній звітний рік - для суб'єктів підприємництва, що подають річну звітність. Розрахунок зазначеного показника здійснюється на підставі даних офіційної фінансової звітності за звітний період, що передує даті отримання кредиту.

{Пункт 2 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ № 1403 від 27.12.2023}

Суб'єкт підприємництва повинен відповідати зазначеним у цьому Порядку критеріям на момент укладення договору фінансового лізингу з уповноваженим банком або уповноваженим лізингодавцем;

діючий бізнес - категорія суб'єктів підприємництва, строк реєстрації яких як суб'єктів господарювання перевищує 12 місяців та факт провадження підприємницької діяльності якими підтверджується документально;

новостворений бізнес (стартап) - категорія суб'єктів підприємництва, строк реєстрації яких як суб'єктів господарювання не перевищує 12 місяців, а також суб'єктів підприємництва, строк реєстрації яких як суб'єктів господарювання перевищує 12 місяців у разі, коли факт провадження ними підприємницької діяльності не підтверджується документально;

лізингодавець - небанківська фінансова установа або юридична особа, яка не є фінансовою установою, що має ліцензію на провадження господарської діяльності з надання фінансових послуг - послуг з фінансового лізингу;

винагорода за договором фінансового лізингу - частина лізингового платежу, а саме процентна ставка, до якої належать платіж як винагорода банку/лізингодавцю за отримане у лізинг майно та компенсація відсотків за договором;

група пов'язаних контрагентів - два або більше контрагентів (юридичних та/або фізичних осіб та/або фізичних осіб - підприємців), що згідно з вимогами [Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні](#), затвердженої постановою Правління Національного банку від 28 серпня 2001 р. № 368, визначені як такі, що несуть спільний економічний ризик;

транспортний засіб комерційного та виробничого призначення - транспортний засіб (крім легкового автомобіля), який використовується суб'єктом підприємництва для забезпечення виробничих процесів під час провадження ним господарської діяльності,

виключно для перевезення матеріалів, сировини, виготовленої продукції, відходів виробництва, для виконання робіт, надання послуг, а також для перевезення пасажирів та персоналу, використання якого обумовлено виробничим процесом; легковий автомобіль із кількістю місць для сидіння не більше ніж три з місцем водія, із типом кузова фургон та пікап; легковий автомобіль, який буде використовуватися суб'єктом підприємництва, який провадить господарську діяльність у сфері забезпечення стравами і напоями, надання послуг таксі, послуг з охорони, навчання їзди на автомобілі, надання медичних послуг.

{Пункт 2 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ [№ 1403 від 27.12.2023](#)}

3. Надання державної підтримки суб'єктам підприємництва за договорами фінансового лізингу здійснюється Фондом розвитку підприємництва (далі - Фонд). Для виконання вимог цього Порядку Фонд затверджує програму надання державної підтримки суб'єктам підприємництва за договорами фінансового лізингу, яка може містити додаткові умови для уповноважених банків та/або уповноважених лізингодавців у визначених цим Порядком межах.

4. Державна підтримка надається в межах отриманих Фондом коштів, передбачених у державному бюджеті, у вигляді часткової компенсації Фондом винагороди за договорами фінансового лізингу, укладеними уповноваженими банками або уповноваженими лізингодавцями із суб'єктами підприємництва (далі - компенсація винагороди).

5. Державна підтримка надається через уповноважені банки та уповноважених лізингодавців, що відповідають критеріям, визначеним у [додатку](#) до цього Порядку, та підписали з Фондом договір про співробітництво за формою, затвердженою Фондом.

6. Державна підтримка надається з метою зниження фактичних витрат суб'єкта підприємництва для сплати базової винагороди за договорами фінансового лізингу, пов'язаними із провадженням господарської діяльності.

7. Надання передбаченої цим Порядком державної підтримки суб'єкту підприємництва може здійснюватися разом з державною підтримкою, яка може надаватися відповідно до законодавства місцевими держадміністраціями та органами місцевого самоврядування на підставі регіональних та місцевих програм розвитку малого і середнього підприємництва за рахунок місцевих бюджетів з урахуванням вимог [Закону України](#) "Про державну допомогу суб'єктам господарювання". З метою спільного надання державної підтримки, передбаченої цим Порядком і регіональними та місцевими програмами розвитку малого і середнього підприємництва, Фонд укладає договори про співробітництво з відповідними місцевими держадміністраціями та органами місцевого самоврядування, в яких визначаються основні умови виконання зазначених регіональних та місцевих програм.

8. Договори фінансового лізингу, за якими може бути надана державна підтримка, укладаються для досягнення інвестиційних цілей, зокрема:

придбання та/або модернізації основних засобів суб'єктом підприємництва;

придбання суб'єктом підприємництва транспортних засобів комерційного та виробничого призначення, залізничних вагонів, автобусів, які використовуються в комерційних та виробничих цілях;

{Абзац третій пункту 8 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 1403 від 27.12.2023](#)}

придбання нежитлової нерухомості з метою провадження суб'єктом підприємництва господарської діяльності без права передачі такої нерухомості в платне або безоплатне користування третім особам.

9. У межах інвестиційних цілей з метою підтримки важливих для економіки України сфер підприємницької діяльності суб'єктам підприємництва надається державна підтримка за договорами фінансового лізингу, що укладаються за такими пріоритетними напрямками:

1) фінансування суб'єктів підприємництва - сільськогосподарських товаровиробників для провадження сільськогосподарської діяльності;

2) підтримка суб'єктів підприємництва, що провадять діяльність у сфері переробної промисловості (основний [КВЕД](#)) за всіма КВЕД Секції С Національного класифікатора України;

{Підпункт 2 пункту 9 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1403 від 27.12.2023}

3) відбудова зруйнованих внаслідок військової агресії основних засобів суб'єктів підприємництва, що підтверджується відповідними документами (акти руйнувань та пошкоджень із зазначенням їх причини, акти пошкодження (знищення) рухомого майна, витяг з Єдиного реєстру досудових розслідувань щодо відкриття кримінального провадження, реєстрові дані Державного реєстру майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією Російської Федерації, звіт про оцінку майна (акт оцінки майна).

10. Максимальна сума договору (договорів) фінансового лізингу, що укладається (укладаються) із суб'єктом підприємництва та за якими надається державна підтримка разом з учасниками групи пов'язаних з ним контрагентів, з урахуванням кредитування відповідно до [Порядку надання фінансової державної підтримки суб'єктам підприємництва](#) та факторингового фінансування відповідно до [Порядку надання фінансової державної підтримки суб'єктам підприємництва за договорами факторингу](#), затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 24 січня 2020 р. № 28 (Офіційний вісник України, 2020 р., № 12, ст. 489; 2023 р., № 33, ст. 1763), - із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 22 вересня 2023 р. № 1016, протягом строку, визначеного [пунктом 11](#) цього Порядку, не перевищує 60 млн. гривень, крім договору (договорів) фінансового лізингу, що укладається (укладаються) із суб'єктом підприємництва - сільськогосподарським товаровиробником разом з учасниками групи пов'язаних з ним контрагентів за напрямом, визначеним [підпунктом 1](#) пункту 9 цього Порядку, сума якого не перевищує 90 млн. гривень.

{Пункт 10 в редакції Постанови КМ № 1016 від 22.09.2023; із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1403 від 27.12.2023}

11. Строк, протягом якого суб'єкти підприємництва можуть звернутися за отриманням державної підтримки, становить п'ять років з дня набрання чинності постановою Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 2021 р. [№ 1106](#) "Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 24 січня 2020 р. № 28 і 29" (Офіційний вісник України, 2021 р., № 86, ст. 5480).

12. Максимальний строк договору фінансового лізингу, за якими надається державна підтримка, не перевищує п'яти років.

13. Відстрочка платежу суб'єкта підприємництва щодо сплати лізингового платежу та/або будь-якої його складової частини не може становити більше 12 місяців.

14. Винагорода уповноваженого банку або уповноваженого лізингодавця без урахування часткової компенсації Фондом винагороди (далі - базова винагорода) визначається:

1) для суб'єкта підприємництва, що належить до категорії діючого бізнесу, а саме:

суб'єктів мікропідприємництва - не більше Індексу UIRD (три місяці) плюс чотирнадцять процентних пунктів;

суб'єктів малого підприємництва - не більше Індексу UIRD (три місяці) плюс дванадцять процентних пунктів;

суб'єктів середнього підприємництва - не більше Індексу UIRD (три місяці) плюс десять процентних пунктів;

{Абзац шостий пункту 14 виключено на підставі Постанови КМ № 1403 від 27.12.2023}

2) для суб'єкта підприємництва, що належить до категорії новоствореного бізнесу (стартап), - не більше Індексу UIRD (три місяці) плюс чотирнадцять процентних пунктів.

Індекс UIRD - український індекс ставок за депозитами фізичних осіб, що розраховується на основі номінальних ставок ринку депозитів фізичних осіб, які оголошуються банками України на строк три місяці. Перегляд уповноваженим банком або уповноваженим лізингодавцем розміру базової винагороди за договором фінансового лізингу, укладеним із суб'єктом підприємництва, з урахуванням зміни зазначеного Індексу здійснюється кожного календарного кварталу. Порядок перегляду розміру базової винагороди за договором фінансового лізингу, укладеним із суб'єктом підприємництва, та дата, станом на яку він проводиться, визначаються у договорі фінансового лізингу, укладеному між суб'єктом підприємництва та уповноваженим банком або уповноваженим лізингодавцем відповідно до його внутрішніх процедур. Разом з тим максимальний розмір базової винагороди, що може бути застосований за договором фінансового лізингу, укладеним із суб'єктом підприємництва, не може бути більшим 35 відсотків річних.

Уповноважений банк або уповноважений лізингодавець має право передбачити в договорі фінансового лізингу, укладеному із суб'єктом підприємництва, умову про застосування підвищеної винагороди (штрафної) за невиконання суб'єктом підприємництва умов договору фінансового лізингу. Така підвищена (штрафна) винагорода може бути встановлена уповноваженим банком або уповноваженим лізингодавцем виключно на період, протягом якого суб'єкт підприємництва порушив умови договору фінансового лізингу, та не може перевищувати розмір базової винагороди більш як на п'ять процентних пунктів. Підвищена (штрафна) винагорода не може застосовуватися до вимог щодо приросту (збереження) робочих місць суб'єкта підприємництва, передбачених [пунктом 16](#) цього Порядку.

{Абзац дев'ятий пункту 14 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1403 від 27.12.2023}

15. Кошти в рамках договорів фінансового лізингу надаються шляхом їх перерахування уповноваженим банком або уповноваженим лізингодавцем на рахунок контрагента суб'єкта підприємництва, який здійснює продаж, постачання товарів.

16. Компенсація винагороди надається Фондом суб'єкту підприємництва з метою зниження його фактичних витрат на сплату базової винагороди (далі - компенсаційна винагорода), визначеної відповідно до [пункту 14](#) цього Порядку, до відповідного рівня:

до рівня 9 або 11 відсотків річних - для договорів фінансового лізингу, укладених не за пріоритетними напрямками, визначеними [пунктом 9](#) цього Порядку;

до рівня 5 або 7 відсотків річних - для договорів фінансового лізингу, укладених за пріоритетними напрямками, визначеними [пунктом 9](#) цього Порядку.

Розмір компенсаційної винагороди за укладеним договором фінансового лізингу із суб'єктом підприємництва, який підлягає сплаті ним за рахунок власних коштів, визначається з урахуванням дотримання суб'єктом підприємництва таких умов:

Умови	Інвестиційні цілі			Інвестиційні цілі за пріоритетними напрямками	
	мікро, малий	мікро, малий	середній	мікро, малий	середній
Сегмент (мікро, малий, середній) суб'єкта підприємництва на дату укладення договору фінансового лізингу					
Мінімальний приріст робочих місць суб'єкта підприємництва, працівників	2				
Розмір компенсаційної винагороди, відсотків річних	9	11	11	5	7

{Абзац четвертий пункту 16 в редакції Постанови КМ [№ 1403 від 27.12.2023](#)}

{Абзац п'ятий пункту 16 виключено на підставі Постанови КМ [№ 1403 від 27.12.2023](#)}

Уповноважений банк або уповноважений лізингодавець проводить аналіз приросту робочих місць суб'єкта підприємництва (зміни середньої чисельності працівників суб'єкта підприємництва) кожного календарного року протягом усього строку фінансового лізингу для суб'єкта підприємництва, на який йому надається державна підтримка, і у разі його зменшення/збільшення здійснює відповідне коригування щодо зменшення/збільшення компенсаційної винагороди.

Під час проведення аналізу приросту робочих місць суб'єкта підприємництва уповноважений банк або уповноважений лізингодавець зобов'язаний враховувати зміни середньої чисельності працівників за попередній звітний календарний рік в інших учасників групи пов'язаних контрагентів.

На підставі результатів проведеного аналізу уповноважений банк або уповноважений лізингодавець відповідно до умов договору фінансового лізингу переглядає розмір компенсаційної винагороди на наступний звітний календарний рік. Результати такого аналізу уповноважений банк або уповноважений лізингодавець надає Фонду в рамках річної звітності за формою, встановленою Фондом.

Умови застосування розміру компенсаційної винагороди за договором фінансового лізингу, укладеним із суб'єктом підприємництва не за пріоритетними напрямками, визначеними [пунктом 9](#) цього Порядку, визначаються договором фінансового лізингу з урахуванням таких вимог:

{Абзац дев'ятий пункту 16 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 1403 від 27.12.2023](#)}

для суб'єктів мікропідприємництва та малого підприємництва компенсаційна винагорода встановлюється на рівні 11 відсотків річних на дату укладення договору фінансового лізингу.

У разі виконання суб'єктом підприємництва умови щодо приросту нових робочих місць (збільшення середньої чисельності працівників суб'єкта підприємництва), зокрема

створення не менше двох нових робочих місць протягом періоду, що завершується календарним роком, протягом якого діє договір фінансового лізингу, укладений із суб'єктом підприємництва, компенсаційна винагорода знижується до рівня 9 відсотків річних та застосовується з початку наступного календарного року. Надалі протягом строку фінансового лізингу за умови збереження суб'єктом підприємництва робочих місць на рівні звітного (попереднього) календарного року або створення нових робочих місць компенсаційна винагорода залишається на рівні 9 відсотків річних. У разі зменшення фактичної кількості робочих місць на останній день місяця звітного (попереднього) календарного року компенсаційна винагорода за договором фінансового лізингу, укладеним із суб'єктом підприємництва, на наступний календарний рік збільшується на 1 процентний пункт за кожного штатного працівника, який був скорочений/звільнений протягом звітного (попереднього) календарного року (збільшення винагороди не застосовується за умови, якщо після скорочення/звільнення працівника (працівників) суб'єктом підприємництва його середня чисельність працівників становить на рівні не менше зафіксованого уповноваженим банком або уповноваженим лізингодавцем за результатами періоду, що завершився календарним роком, протягом якого діє договір фінансового лізингу, з урахуванням двох нових робочих місць, створених протягом зазначеного періоду), але в будь-якому разі розмір компенсаційної винагороди за договором фінансового лізингу, укладеним із суб'єктом підприємництва, не може бути більше 11 відсотків річних;

для суб'єктів середнього підприємництва компенсаційна винагорода встановлюється на рівні 11 відсотків річних на дату укладення договору фінансового лізингу;

{Абзац дванадцятий пункту 16 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1403 від 27.12.2023}

для суб'єктів підприємництва, до яких застосовується компенсаційна винагорода 11 відсотків річних, протягом строку фінансового лізингу компенсаційна винагорода зменшується або збільшується за результатами щорічного перегляду уповноваженим банком або уповноваженим лізингодавцем на 0,5 процентного пункту за кожне створене/скорочене суб'єктом підприємництва нове робоче місце (збільшення/зменшення фактичної кількості робочих місць суб'єктом підприємництва на дату останнього дня місяця звітного (попереднього) календарного року порівняно з датою укладення договору фінансового лізингу).

У будь-якому разі розмір компенсаційної винагороди за договором фінансового лізингу, укладеним із суб'єктом підприємництва не за пріоритетними напрямками, визначеними [пунктом 9](#) цього Порядку, не може бути нижче 9 відсотків річних та не може бути вище 11 відсотків річних.

{Абзац чотирнадцятий пункту 16 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1403 від 27.12.2023}

Суб'єкт підприємництва сплачує відповідний розмір компенсаційної винагороди за договором фінансового лізингу щомісяця.

У період воєнного стану та протягом 180 календарних днів після його припинення чи скасування умови для приросту нових та збереження робочих місць та вимоги щодо проведення аналізу та подання відповідної звітності суб'єктом підприємництва можуть не застосовуватися.

17. Для отримання державної підтримки відповідно до цього Порядку суб'єкт підприємництва повинен відповідати таким критеріям протягом усього періоду отримання державної підтримки:

{Абзац перший пункту 17 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1403 від 27.12.2023}

1) суб'єкт підприємництва не може бути особою, учасником (акціонером, членом) або кінцевим бенефіціаром якої є громадяни держави, визнаної Україною державою-агресором або державою-окупантом, та/або особою, яка належить або належала до терористичних організацій, юридичною особою, в якій особа, яка належить або належала до терористичної організації, виступає учасником (акціонером, членом) або кінцевим бенефіціаром;

2) суб'єкт підприємництва зареєстрований на території України (крім тимчасово окупованих Російською Федерацією територій, включених до переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, затвердженого Мінреінтеграції, для яких не визначена дата завершення бойових дій або тимчасової окупації);

{Підпункт 2 пункту 17 в редакції Постанови КМ № 282 від 30.03.2023; із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 1016 від 22.09.2023, № 1403 від 27.12.2023}

3) для новоствореного бізнесу (стартапу) суб'єкт підприємництва повинен мати бізнес-план щодо реалізації інвестиційного проекту, на впровадження якого суб'єкт підприємництва укладає договір фінансового лізингу з уповноваженим банком або уповноваженим лізингодавцем;

4) суб'єкт підприємництва разом з учасниками групи пов'язаних з ним контрагентів за останніх три календарних роки не отримував державної допомоги, що перевищує суму, еквівалентну 200 тис. євро, визначену за офіційним валютним курсом, установленим Національним банком, що діяв на останній день фінансового року;

{Абзац шостий пункту 17 виключено на підставі Постанови КМ № 1403 від 27.12.2023}

б) суб'єкт підприємництва не підпадає під обмеження щодо надання державної підтримки, визначені статтею 13 Закону України "Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні".

Обмеження суми державної підтримки, визначені підпунктом 4 цього пункту, не застосовуються до суб'єктів підприємництва, що провадять діяльність у сфері сільськогосподарського виробництва та рибальства, та в період воєнного стану.

{Абзац восьмий пункту 17 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1403 від 27.12.2023}

18. Відповідність суб'єктів підприємництва критеріям, установленим пунктом 17 цього Порядку, визначається уповноваженими банками та уповноваженими лізингодавцями.

Уповноважені банки та уповноважені лізингодавці здійснюють відбір, проведення оцінки кредитоспроможності та надання послуг фінансового лізингу суб'єктам підприємництва відповідно до власних правил, процедур та фінансових продуктів з урахуванням вимог, визначених цим Порядком.

Умови надання послуг фінансового лізингу суб'єкту підприємництва з урахуванням вимог цього Порядку визначаються у договорі фінансового лізингу, що укладається суб'єктом підприємництва з уповноваженим банком або уповноваженим лізингодавцем.

19. Договір фінансового лізингу може передбачати обов'язок суб'єкта підприємництва сплатити одноразову комісію уповноваженому банку або уповноваженому лізингодавцю за надання послуг фінансового лізингу (адміністративний збір) у розмірі не більш як 1,5 відсотка суми фінансування за договором фінансового лізингу (сума фінансування

визначається як вартість предмета фінансового лізингу за вирахуванням авансового платежу), що є частиною винагороди уповноваженого банку або уповноваженого лізингодавця.

Уповноважений банк або уповноважений лізингодавець має право включити до лізингових платежів інші витрати, що безпосередньо пов'язані з виконанням договору фінансового лізингу (далі - комісії за додаткові послуги).

Комісії не підлягають компенсації за рахунок державної підтримки.

Граничний розмір комісій за додаткові послуги, який встановлюється у відсотках вартості предмета лізингу залежно від його типу, становить:

Тип предмета лізингу	Граничний розмір комісій за додаткові послуги, відсотків вартості предмета лізингу на рік
Нерухомість	1
Вантажні транспортні засоби, автобуси, транспортні засоби спеціального призначення	4
Техніка для сільського господарства	4
Легкові транспортні засоби, які використовуються в комерційних та виробничих цілях	8
Промислове обладнання, дорожньо-будівельна техніка, залізничні вагони, прилади енергозабезпечення (генераторні установки) та інші предмети фінансового лізингу	2

У разі надання послуг з фінансового лізингу суб'єктам господарювання державного або комунального сектору економіки через процедуру публічних тендерних закупівель розмір комісії за додаткові послуги може збільшуватися на суму витрат уповноваженого лізингодавця, що пов'язані з державною реєстрацією такого предмета фінансового лізингу та відрахуваннями до Пенсійного фонду України.

На період воєнного стану та протягом 90 календарних днів після його припинення чи скасування під час укладання нових договорів фінансового лізингу уповноважений банк або уповноважений лізингодавець має право збільшити розмір винагороди за договором фінансового лізингу із суб'єктом підприємництва, встановлений відповідно до [пункту 14](#) цього Порядку, але не більш як до 25 відсотків річних. Разом з тим державна підтримка у вигляді компенсації винагороди на збільшену частину винагороди, що перевищує розміри базової винагороди, визначені відповідно до пункту 14 цього Порядку, не надається, а така збільшена частина винагороди сплачується суб'єктом підприємництва.

20. У договорі фінансового лізингу повинні бути зазначені розмір базової винагороди (у відсотках річних) відповідно до [пункту 14](#) цього Порядку та розмір компенсаційної винагороди (у відсотках річних) згідно з [пунктом 16](#) цього Порядку.

21. У договорі фінансового лізингу лізинговий платіж повинен бути розподілений на такі складові елементи:

вартість (ціна) предмета лізингу, яка повинна відповідати вартості (ціні), що зазначена в договорі купівлі-продажу (поставки) предмета лізингу;

сума компенсаційної винагороди, яка розраховується відповідно до [пункту 16](#) цього Порядку та має бути сплачена суб'єктом підприємництва;

сума комісій, яка визначається відповідно до [пункту 19](#) цього Порядку та повинна бути сплачена суб'єктом підприємництва.

22. Компенсація винагороди за договором фінансового лізингу, укладеним із суб'єктом підприємництва, здійснюється Фондом щомісяця. Сума компенсації винагороди, що підлягає сплаті за договором фінансового лізингу, укладеним із суб'єктом підприємництва, розраховується як різниця між сумою нарахованої протягом місяця винагороди із застосуванням базової винагороди, визначеної з урахуванням вимог [пункту 14](#) цього Порядку, та сумою нарахованої винагороди протягом цього ж місяця із застосуванням компенсаційної винагороди, визначеної з урахуванням вимог [пункту 16](#) цього Порядку.

23. Сплата Фондом компенсації винагороди за договорами фінансового лізингу, укладеними із суб'єктами підприємництва, здійснюється з використанням рахунків умовного зберігання (ескроу), відкритих Фондом.

Фонд з метою сплати суб'єктам підприємництва компенсації винагороди за договорами фінансового лізингу, укладеними уповноваженим банком або уповноваженим лізингодавцем, відкриває рахунок умовного зберігання (ескроу) в такому уповноваженому банку або обраному уповноваженим лізингодавцем банку, який є уповноваженим банком згідно з [Порядком надання фінансової державної підтримки суб'єктам підприємництва](#), затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 24 січня 2020 р. № 28 “Про надання фінансової державної підтримки” (Офіційний вісник України, 2020 р., № 12, ст. 489; 2021 р., № 11, ст. 468), - в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 14 березня 2023 р. № 229 (далі - розрахункові банки).

Відкриття та обслуговування рахунка умовного зберігання (ескроу), відкритого Фондом, здійснюється розрахунковими банками на безоплатній основі.

Фонд перераховує кошти на рахунок умовного зберігання (ескроу), відкритий у відповідному розрахунковому банку, в сумі, погодженій з Фондом, яка згідно з плановим (прогнозним) розрахунком уповноваженого банку або уповноваженого лізингодавця, для розрахунків з яким відкрито рахунок умовного зберігання (ескроу) в такому розрахунковому банку, необхідна для сплати компенсації винагороди на користь відповідних суб'єктів підприємництва протягом піврічного строку дії договорів фінансового лізингу (далі - сума авансування). Перша сума авансування розраховується як прогнозна сума коштів, необхідних для сплати компенсації винагороди протягом піврічного періоду за договорами фінансового лізингу, які уповноважений банк або уповноважений лізингодавець планує укласти із суб'єктами підприємництва.

На період воєнного стану та протягом 180 календарних днів після його припинення чи скасування авансування рахунків умовного зберігання (ескроу) може не здійснюватися. У такому разі Фонд перераховує кошти на рахунок умовного зберігання (ескроу), відкритий у відповідному уповноваженому банку, відповідно до нарахованої уповноваженим банком необхідної суми сплати компенсації винагороди протягом попереднього/попередніх місяця/місяців або в сумі самостійно сплаченої суб'єктом підприємництва компенсації винагороди за відповідний/відповідні місяць/місяці через відсутність коштів на рахунку умовного зберігання (ескроу).

За умови своєчасного та в повному обсязі виконання суб'єктом підприємництва зобов'язань за договором фінансового лізингу (крім прострочення в межах строку,

зазначеного в [пункті 29](#) цього Порядку) розрахунковий банк перераховує щомісяця кошти для компенсації винагороди з рахунка умовного зберігання (ескроу) Фонду для їх подальшого зарахування у рахунок часткового погашення нарахованої винагороди за договором фінансового лізингу, укладеним із суб'єктом підприємництва, відповідно до умов договору про співробітництво, укладеного між Фондом та уповноваженим банком або уповноваженим лізингодавцем, договору фінансового лізингу, укладеного уповноваженим банком або уповноваженим лізингодавцем із суб'єктом підприємництва, та договору рахунка умовного зберігання (ескроу), укладеного між Фондом і розрахунковим банком.

У період воєнного стану та протягом 180 календарних днів після його припинення чи скасування уповноважений банк або уповноважений лізингодавець має право виплачувати компенсацію винагороди з рахунка умовного зберігання (ескроу) Фонду в разі часткового погашення суб'єктом підприємництва нарахованої винагороди за договором фінансового лізингу, належної до сплати на відповідну дату. У такому разі компенсація винагороди виплачується у розмірі, що є пропорційним сумі часткового погашення нарахованої винагороди за договором фінансового лізингу.

Поповнення рахунка умовного зберігання (ескроу), відкритого Фондом у розрахунковому банку, здійснюється Фондом на підставі заявки уповноваженого банку або уповноваженого лізингодавця на таке поповнення рахунка умовного зберігання (ескроу), переліку суб'єктів підприємництва, складеного за формою, встановленою Фондом, яким сплачені компенсації винагороди. Заявка на поповнення рахунка умовного зберігання (ескроу) складається за формою, встановленою Фондом, та подається до Фонду в порядку, передбаченому договором про співробітництво, укладеним між Фондом та уповноваженим банком або уповноваженим лізингодавцем.

У наданому уповноваженим банком або уповноваженим лізингодавцем переліку суб'єктів підприємництва зазначається інформація про кількість створених (приріст) таким суб'єктом підприємництва робочих місць, на підставі чого розраховується розмір компенсаційної винагороди за договором фінансового лізингу, укладеним із суб'єктом підприємництва, на наступний період.

Фонд протягом 10 робочих днів з дня отримання заявки на поповнення рахунка умовного зберігання (ескроу) розглядає та погоджує її на підставі наданих уповноваженим банком або уповноваженим лізингодавцем документів. Фонд перераховує необхідну суму поповнення на рахунок умовного зберігання (ескроу) Фонду, відкритий у відповідному розрахунковому банку, за умови попереднього отримання Фондом відповідних коштів з державного бюджету.

У разі коли сума авансування рахунка умовного зберігання (ескроу), відкритого Фондом у розрахунковому банку, за результатами звітного піврічного періоду використана уповноваженим банком або уповноваженим лізингодавцем менш як на 30 відсотків, Фонд має право здійснювати поповнення відповідного рахунка умовного зберігання (ескроу) в такому розрахунковому банку на наступний піврічний період у меншому розмірі, ніж зазначено у заявці уповноваженого банку або уповноваженого лізингодавця, або вимагати негайного перерахування розрахунковим банком коштів державної підтримки (частини суми авансування), не наданих на користь суб'єктів підприємництва, на визначений Фондом рахунок, а розрахунковий банк зобов'язаний повернути кошти державної підтримки, не надані на користь суб'єктів підприємництва, на визначений Фондом рахунок.

24. Для отримання державної підтримки суб'єкт підприємництва подає уповноваженому банку або уповноваженому лізингодавцю у паперовій або електронній формі заявку на укладення договору фінансового лізингу, інформацію про групу пов'язаних з ним контрагентів та про отримання (неотримання) ним та членами групи пов'язаних з ним контрагентів будь-якої державної допомоги та/або підтримки за будь-який трирічний

період за формою, встановленою Фондом, та інші документи/інформацію відповідно до внутрішніх процедур та правил уповноваженого банку або уповноваженого лізингодавця з урахуванням вимог до переліку інформації та форм документів, установлених Фондом.

25. Суб'єкт підприємництва набуває право на отримання компенсації винагороди у разі прийняття уповноваженим банком або уповноваженим лізингодавцем рішення щодо укладення договору фінансового лізингу з таким суб'єктом підприємництва та надання Фонду інформації про такого суб'єкта підприємництва.

26. Протягом усього строку фінансового лізингу уповноважений банк або уповноважений лізингодавець, який уклав договір із суб'єктом підприємництва, проводить моніторинг цільового використання предмета фінансового лізингу та відповідності суб'єкта підприємництва критеріям прийнятності, визначеним [пунктом 17](#) цього Порядку.

Моніторинг проводиться уповноваженим банком або уповноваженим лізингодавцем відповідно до його внутрішніх процедур та правил з урахуванням вимог, установлених Фондом, але в будь-якому разі такий моніторинг повинен проводитися не рідше ніж один раз на квартал, а у період воєнного стану та протягом 180 календарних днів після його припинення чи скасування - не рідше ніж один раз на півроку, але незалежно від тривалості зазначеного періоду уповноважений банк або уповноважений лізингодавець повинен забезпечити подання річної звітності.

Фонд контролює регулярність проведення уповноваженим банком або уповноваженим лізингодавцем зазначеного моніторингу. Фонд має право проводити в порядку, передбаченому Фондом, вибірково перевірку суб'єктів підприємництва та укладених з ними договорів фінансового лізингу щодо відповідності критеріям та іншим умовам, визначеним цим Порядком.

27. Уповноважений банк або уповноважений лізингодавець повинен враховувати суму компенсації винагороди, що надається суб'єкту підприємництва, під час розрахунку показника обслуговування боргу за договором фінансового лізингу, укладеним із суб'єктом підприємництва.

28. Уповноважений банк або уповноважений лізингодавець у разі несвоєчасного перерахування Фондом на відповідний рахунок умовного зберігання (ескроу) суми авансування повинен забезпечити безперервність надання послуги з фінансового лізингу суб'єкту підприємництва із застосуванням компенсаційної винагороди.

Неможливість здійснення уповноваженим банком або уповноваженим лізингодавцем перерахування коштів для компенсації винагороди за договором фінансового лізингу суб'єкту підприємництва у зв'язку з відсутністю на рахунку умовного зберігання (ескроу) Фонду в розрахунковому банку необхідної суми коштів протягом не більше дев'яти місяців підряд не повинна бути підставою для уповноваженого банку або уповноваженого лізингодавця визнати таку заборгованість суб'єкта підприємництва із сплати винагороди за договором фінансового лізингу простроченою.

{Абзац другий пункту 28 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 109 від 02.02.2024](#)}

29. Надання Фондом державної підтримки суб'єкту підприємництва шляхом часткової компенсації винагороди тимчасово припиняється у разі порушення суб'єктом підприємництва більш як на 15 календарних днів зобов'язання за договором фінансового лізингу щодо своєчасної сплати лізингових платежів, у тому числі щодо своєчасної сплати суб'єктом підприємництва частини нарахованої винагороди за договором фінансового лізингу у розмірі компенсаційної винагороди. Сплата компенсації винагороди з урахуванням вимог [абзацу сьомого](#) пункту 23 цього Порядку відновлюється у разі

погашення суб'єктом підприємництва заборгованості за договором фінансового лізингу або здійснення уповноваженим банком або уповноваженим лізингодавцем та суб'єктом підприємництва реструктуризації простроченої ним заборгованості за договором фінансового лізингу. За період тимчасового припинення надання державної підтримки суб'єкту підприємництва шляхом сплати компенсації винагороди відповідна компенсація винагороди не сплачується та державна підтримка за такий період не надається.

У період воєнного стану в разі порушення суб'єктом підприємництва умов договору фінансового лізингу виплата компенсації винагороди зупиняється, але такий суб'єкт підприємництва не втрачає право на її отримання, яке може бути реалізовано відразу в момент погашення простроченої заборгованості за договором фінансового лізингу. У такому разі компенсація винагороди виплачується за весь прострочений період з урахуванням вимог [абзацу сьомого](#) пункту 23 цього Порядку.

30. Відповідальність за недостовірність інформації, поданої до уповноваженого банку або уповноваженого лізингодавця для отримання державної підтримки, несе суб'єкт підприємництва.

31. Надання Фондом державної підтримки суб'єкту підприємництва припиняється з дати виявлення уповноваженим банком або уповноваженим лізингодавцем та/або Фондом будь-якого з фактів:

сукупна сума отриманої суб'єктом підприємництва разом з учасниками групи пов'язаних з ним контрагентів державної допомоги та/або підтримки за будь-якими її напрямками протягом будь-якого трирічного періоду становить або перевищує суму, еквівалентну 200 тис. євро, визначену за офіційним валютним курсом, установленим Національним банком, що діяв на останній день фінансового року;

сукупна сума отриманої суб'єктом підприємництва разом з учасниками групи пов'язаних з ним контрагентів державної допомоги та/або підтримки за будь-якими її напрямками та за тимчасовими заходами, спрямованими на підтримку економіки в умовах поширення гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, перевищує суму, еквівалентну 400 тис. євро, визначену за офіційним валютним курсом, установленим Національним банком, що діяв на останній день фінансового року;

суб'єкт підприємництва підпадає під обмеження щодо надання державної підтримки, визначені [статтею 13](#) Закону України “Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні”;

суб'єкт підприємництва зареєстрований на територіях, тимчасово окупованих Російською Федерацією, включених до [переліку територій, на яких ведуться \(велися\) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією](#), затвердженого Мінреінтеграції, для яких не визначена дата завершення тимчасової окупації.

{Пункт 31 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ № 1403 від 27.12.2023}

З дати виявлення та до моменту припинення факту, визначеного [абзацом п'ятим](#) цього пункту, суб'єкт підприємництва позбавляється права на отримання державної підтримки, яке може бути поновлене зразу після усунення порушення відповідності критерію, визначеному [підпунктом 2](#) пункту 17 цього Порядку.

{Пункт 31 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ № 1403 від 27.12.2023}

Обмеження суми державної підтримки, визначені [абзацами другим та третім](#) цього пункту, не застосовуються до суб'єктів підприємництва, що провадять діяльність у сфері сільськогосподарського виробництва та рибальства та в період воєнного стану. У період воєнного стану та щодо суб'єктів підприємництва, що провадять діяльність у сфері

сільськогосподарського виробництва та рибальства, виявлення будь-якого з фактів, передбачених абзацами другим та третім цього пункту, не є підставою для припинення надання Фондом державної підтримки суб'єкту підприємництва.

32. Уповноважений банк або уповноважений лізингодавець несе відповідальність за недостовірність поданої Фонду інформації щодо відповідності суб'єкта підприємництва вимогам цього Порядку у разі, коли Фондом буде доведено, що уповноважений банк або уповноважений лізингодавець володів достовірною інформацією або не доклав належних зусиль для отримання достовірної інформації на момент її подання до Фонду.

33. У разі порушення уповноваженим банком або уповноваженим лізингодавцем критеріїв, визначених у [додатку](#), та/або застосування до нього заходів впливу з боку органів регулювання та нагляду, та/або невиконання уповноваженим банком або уповноваженим лізингодавцем своїх зобов'язань за договором про співробітництво, укладеним між Фондом та уповноваженим банком або уповноваженим лізингодавцем, Фонд має право:

зупинити співробітництво з уповноваженим банком або уповноваженим лізингодавцем та виплату коштів державної підтримки через уповноважений банк або уповноваженого лізингодавця для нових договорів фінансового лізингу, укладених із суб'єктами підприємництва, до моменту усунення порушень;

вимагати негайного перерахування розрахунковим банком коштів державної підтримки (частини суми авансування), що не надані на користь суб'єктів підприємництва, на визначений Фондом рахунок, а розрахунковий банк зобов'язаний повернути кошти державної підтримки, не надані на користь суб'єктів підприємництва, на визначений Фондом рахунок.

У разі віднесення розрахункового банку, уповноваженого банку до категорії проблемних надання Фондом державної підтримки суб'єктам підприємництва зупиняється, а розрахунковий банк, уповноважений банк зобов'язані негайно повернути (перерахувати) кошти з рахунка умовного зберігання (ескроу) на визначений Фондом рахунок.

34. Суб'єкт підприємництва позбавляється права на отримання державної підтримки з дати виявлення уповноваженим банком або уповноваженим лізингодавцем та/або Фондом будь-якого з таких фактів:

порушення суб'єктом підприємництва умов цього Порядку;

надання суб'єктом підприємництва недостовірної, неправдивої або недійсної інформації, що призвело до виплати коштів державної підтримки на користь суб'єкта підприємництва, який не мав права на отримання такої державної підтримки;

визнання уповноваженим органом з питань державної допомоги державної підтримки, наданої Фондом на користь суб'єкта підприємництва, державною допомогою, недопустимою для конкуренції;

належність суб'єкта підприємництва до суб'єктів, які визначені [статтею 13](#) Закону України "Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні".

У разі виявлення будь-якого із наведених фактів суб'єкт підприємництва позбавляється права на отримання державної підтримки та зобов'язаний повернути Фонду таку незаконно отриману державну підтримку, а також зобов'язаний самостійно забезпечити сплату процентної ставки, визначеної договором фінансового лізингу.

35. У разі виявлення уповноваженим банком або лізингодавцем та/або Фондом фактів або інформації про те, що суб'єкт підприємництва підпадає під обмеження щодо надання державної підтримки, визначені [пунктом 8](#) частини першої статті 13 Закону України "Про

розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні”, які мають тимчасовий характер, надання державної підтримки суб’єкту підприємництва зупиняється з дати виявлення таких фактів або інформації до підтвердження того, що суб’єкт підприємництва більше не підпадає під такі обмеження, та за умови відсутності підстав для позбавлення його права на отримання державної підтримки. Виплата компенсації винагороди за договорами фінансового лізингу суб’єкта підприємництва відновлюється з наступного календарного місяця за місяцем, у якому суб’єкт підприємництва перестав підпадати під встановлені обмеження.

36. Уповноважений банк та уповноважений лізингодавець зобов’язані повернути Фонду кошти державної підтримки, що була надана уповноваженим банком або уповноваженим лізингодавцем на користь суб’єкта підприємництва з порушенням умов цього Порядку, зокрема подання уповноваженим банком або уповноваженим лізингодавцем Фонду недостовірної або неперевіреної інформації, внаслідок чого суб’єкт підприємництва, що фактично не відповідав цільовій групі та критеріям, визначеним цим Порядком, згідно з інформацією, наявною в уповноваженого банку або уповноваженого лізингодавця станом на дату подання відповідної заявки, отримав державну підтримку.

37. Повернення коштів державної підтримки уповноваженим банком або уповноваженим лізингодавцем чи суб’єктом підприємництва внаслідок порушення вимог цього Порядку здійснюється відповідно до вимог Фонду та законодавства.

{Постанову доповнено Порядком згідно з Постановою КМ [№ 1106 від 21.10.2021](#); в редакції Постанови КМ [№ 229 від 14.03.2023](#)}

Додаток
до Порядку надання фінансової
державної підтримки суб’єктам
підприємництва за договорами
фінансового лізингу

КРИТЕРІЇ ДО УПОВНОВАЖЕНИХ ЛІЗИНГОДАВЦІВ

Дотримання регулятивних вимог (зокрема економічних нормативів та лімітів відкритої валютної позиції), включаючи індивідуальні нормативи Національного банку, встановлені для конкретного банку. На період воєнного стану не є порушенням цього критерію недотримання регулятивних вимог у разі незастосування Національним банком заходів впливу за відповідне порушення у вигляді обмеження, зупинення чи припинення здійснення окремих видів здійснюваних банком операцій

Відсутність заборгованості із сплати податків, зборів та інших платежів до бюджету

Незастосування протягом останніх 12 місяців до лізингодавця або до власників істотної участі в лізингодавці, або до пов’язаних осіб лізингодавця Україною, іноземними державами - членами Організації економічного співробітництва та розвитку чи ЄС персональних санкцій

Наявність технології та процедури надання послуг фінансового лізингу суб’єктам підприємництва, прийнятність яких визначається Фондом розвитку підприємництва

Наявність організаційної структури з надання послуг з фінансового лізингу суб'єктам підприємництва

Наявність у продуктивній лінійці лізингодавця лізингових продуктів для суб'єктів підприємництва, інформація про які розміщена на веб-сайті лізингодавця

Наявність працюючого портфеля лізингових договорів із суб'єктами підприємництва в розмірі, визначеному Фондом розвитку підприємництва

Наявність стратегічного плану щодо фінансування суб'єктів підприємництва (стратегія бізнесу, цільові параметри, ліміти на фінансові експозиції тощо)

{Постанову доповнено додатком до Порядку згідно з Постановою КМ № 1106 від 21.10.2021; в редакції Постанови КМ № 229 від 14.03.2023; із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1016 від 22.09.2023}

{Порядок здешевлення вартості кредитів, наданих відповідно до Умов забезпечення приватним акціонерним товариством "Українська фінансова житлова компанія" доступного іпотечного кредитування громадян України виключено на підставі Постанови КМ № 1397 від 16.12.2022}

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 24 січня 2020 р. № 28

ПОРЯДОК

надання фінансової державної підтримки суб'єктам підприємництва за договорами факторингу

1. Цей Порядок визначає умови, критерії та механізм надання фінансової державної підтримки суб'єктам підприємництва за договорами факторингу.

2. У цьому Порядку терміни вживаються у такому значенні:

базова винагорода за договором факторингу (далі - базова винагорода) - плата за надане уповноваженим фактором факторингове фінансування. Базова винагорода може бути встановлена у вигляді процентної ставки або дисконтування відступленого права грошової вимоги, під яку надається факторингове фінансування;

дебітор або боржник - юридична особа або фізична особа - підприємець - резидент України, право вимоги грошових коштів до якої відступається суб'єктом підприємництва уповноваженому фактору на підставі договору факторингу та яка відповідає вимогам, встановленим уповноваженим фактором відповідно до його внутрішніх процедур та правил, - покупець поставленого суб'єктом підприємництва товару (виконаних робіт, наданих послуг);

договір внутрішнього факторингу - договір факторингу без регресу та/або з регресом, тобто з правом зворотної вимоги до суб'єкта підприємництва відшкодувати сплачену суму, сторони якого зареєстровані в Україні;

договір факторингу - договір, що укладається між суб'єктом підприємництва (клієнт) і уповноваженим фактором та передбачає фінансування під відступлене право грошової вимоги, відповідно до якої одна сторона (фактор) передає або зобов'язується передати грошові кошти в розпорядження другої сторони (клієнта) за плату, а клієнт відступає або зобов'язується відступити уповноваженому факторові своє право грошової вимоги до третьої особи (боржника);

компенсація базової винагороди - сума коштів, що сплачується на користь суб'єкта підприємництва Фондом розвитку підприємництва з метою зниження його фактичних витрат на сплату базової винагороди, визначеної відповідно до [пункту 12](#) цього Порядку, до рівня 13 відсотків річних (далі – компенсаційна винагорода);

максимальний ліміт фінансування за договором факторингу - максимальна можлива сума за договором факторингу, в межах якої уповноваженим фактором здійснюється факторингове фінансування суб'єкта підприємництва, під відступлення на його користь права грошових вимог за контрактами до всіх дебіторів. Таке факторингове фінансування є відновлюваним в межах максимального ліміту;

період очікування - період, що перевищує строк оплати за договорами, укладеними суб'єктами підприємництва з третіми особами (боржниками, дебіторами), у межах якого уповноважений фактор не звертається з регресом до суб'єкта підприємництва;

суб'єкт підприємництва, зокрема мікропідприємства, малого та середнього підприємства, - резидент України, що здійснює постачання товарів дебітору на умовах відстрочення платежу (далі - суб'єкт підприємництва): фізична особа - підприємець, зареєстрована в установленому законом порядку; юридична особа, кінцевий бенефіціарний власник (контролер) якої є фізичною особою - резидентом України; сільськогосподарський товаровиробник.

{Абзац дев'ятий пункту 2 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 1403 від 27.12.2023](#)}

З метою визначення сегмента суб'єкта підприємництва розмір річного доходу від провадження ним господарської діяльності визначається в межах граничних розмірів, установлених [Господарським кодексом України](#), за останні чотири звітні календарні квартали - для суб'єктів підприємництва, що подають квартальну звітність, або за останній звітний рік - для суб'єктів підприємництва, що подають річну звітність. Розрахунок зазначеного показника здійснюється на підставі даних офіційної фінансової звітності за звітний період, що передує даті отримання кредиту;

{Пункт 2 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ [№ 1403 від 27.12.2023](#)}

товар - будь-яка продукція, послуги, роботи українського походження, призначені для продажу (оплатної передачі), які виготовлені (виконані) українським виробником. Суб'єкт підприємництва підтверджує походження товару шляхом повідомлення уповноваженому фактору;

фактор - банк, що відповідає критеріям, визначеним у [додатку](#) до цього Порядку, та підписав з Фондом розвитку підприємництва договір про співробітництво (далі - уповноважений фактор);

факторингове фінансування - фінансування за договором факторингу під відступлене право грошової вимоги за поставлені товари (виконані роботи, надані послуги), відповідно

до якого уповноважений фактор зобов'язується передати на умовах договору факторингу грошові кошти в розпорядження суб'єкта підприємництва за плату, а суб'єкт підприємництва відступає уповноваженому фактору свої права грошової вимоги за контрактом;

факторингові операції - операції, які уповноважений фактор здійснює відповідно до банківської ліцензії для надання послуг факторингу.

Максимальний ліміт фінансування за договором факторингу, встановлений суб'єкту підприємництва (разом з учасниками групи пов'язаних з ним контрагентів), з урахуванням кредитування відповідно до [Порядку надання фінансової державної підтримки суб'єктам підприємництва](#) та [Порядку надання фінансової державної підтримки суб'єктам підприємництва за договорами фінансового лізингу](#), затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 24 січня 2020 р. № 28 (Офіційний вісник України, 2020 р., № 12, ст. 489; 2023 р., № 33, ст. 1763), не може перевищувати 150 млн. гривень.

Поняття “група пов'язаних контрагентів” в цьому Порядку вживається у значенні, наведеному в [Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні](#), затвердженій постановою Правління Національного банку від 28 серпня 2001 р. № 368.

3. Надання фінансової державної підтримки суб'єктам підприємництва за договорами факторингу (далі - державна підтримка) здійснюється Фондом розвитку підприємництва (далі - Фонд).

Для виконання вимог цього Порядку Фонд затверджує програму фінансової державної підтримки суб'єктів підприємництва за договорами факторингу, яка може містити додаткові умови для уповноважених факторів у визначених цим Порядком межах.

4. Державна підтримка надається з метою факторингового фінансування суб'єктів підприємництва. Для реалізації мети надання державної підтримки за договорами факторингу факторингове фінансування може бути надано уповноваженим фактором суб'єкту підприємництва в розмірі до 95 відсотків суми грошової вимоги згідно з наданими первинними документами, що посвідчують право грошової вимоги.

5. Строк, протягом якого суб'єкти підприємництва можуть звернутися за отриманням державної підтримки, становить три роки з дня набрання чинності постановою Кабінету Міністрів України від 22 вересня 2023 р. [№ 1016](#).

6. Державна підтримка надається через уповноважених факторів, що відповідають критеріям, визначеним у [додатку](#) до цього Порядку, та підписали з Фондом договір про співробітництво за формою, затвердженою Фондом.

7. Державна підтримка надається в межах отриманих Фондом коштів, передбачених у державному бюджеті, у вигляді часткової компенсації Фондом базової винагороди за договорами факторингу, укладеними уповноваженими факторами із суб'єктами підприємництва.

Надання передбаченої цим Порядком державної підтримки суб'єкту підприємництва може здійснюватися разом з державною підтримкою, яка може надаватися відповідно до законодавства місцевими держадміністраціями та органами місцевого самоврядування на підставі регіональних та місцевих програм розвитку малого і середнього підприємництва за рахунок місцевих ресурсів (місцевих бюджетів). З метою спільного надання державної підтримки, передбаченої цим Порядком і регіональними та місцевими програмами розвитку малого і середнього підприємництва, Фонд укладає договори про співробітництво з відповідними місцевими держадміністраціями та органами місцевого самоврядування, в яких визначаються основні умови впровадження зазначених спільних регіональних та місцевих програм.

8. Для отримання державної підтримки відповідно до цього Порядку суб'єкт підприємництва на момент укладення договору з уповноваженим фактором повинен відповідати таким критеріям:

1) суб'єкт підприємництва не є особою, учасником (акціонером, членом) або кінцевим бенефіціарним власником якої є громадяни держави, визнаної Україною державою-агресором або державою-окупантом, та/або особою, яка належить або належала до терористичних організацій, юридичною особою, в якій особа, яка належить або належала до терористичної організації, виступає учасником (акціонером, членом) або кінцевим бенефіціарним власником, до суб'єкта підприємництва, або до пов'язаних осіб суб'єкта підприємництва Україною, іноземними державами - членами Організації економічного співробітництва та розвитку чи ЄС не застосовано персональних санкцій;

2) суб'єкт підприємництва зареєстрований на території України (крім тимчасово окупованих Російською Федерацією територій, включених до [переліку територій, на яких ведуться \(велися\) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією](#), затвердженого наказом Мінреінтеграції, для яких не визначена дата завершення бойових дій або тимчасової окупації);

{Підпункт 2 пункту 8 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1403 від 27.12.2023}

3) суб'єкт підприємництва разом з учасниками групи пов'язаних з ним контрагентів за останні три календарних роки не отримував державної допомоги, що перевищує суму, еквівалентну 200 тис. євро, визначену за офіційним валютним курсом, установленим Національним банком, що діяв на останній день фінансового року;

4) суб'єкт підприємництва не підпадає під обмеження щодо надання державної підтримки, визначені [статтею 13](#) Закону України "Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні";

5) наявність поточного рахунка, відкритого в уповноваженому факторі;

6) безготівкова форма розрахунків з дебіторами (боржниками);

7) щодо суб'єкта підприємництва не порушено провадження у справі про банкрутство.

Обмеження суми державної підтримки, визначене [підпунктом 3](#) цього пункту, не застосовуються до суб'єктів підприємництва, що провадять діяльність у сфері сільськогосподарського виробництва та рибальства, а також у період воєнного стану.

9. Відповідність суб'єкта підприємництва критеріям, установленим [пунктом 8](#) цього Порядку, визначається уповноваженим фактором.

Уповноважений фактор здійснює відбір, оцінку кредитоспроможності, укладення та супроводження договору факторингу із суб'єктом підприємництва відповідно до власних правил, процедур та порядків з урахуванням вимог, визначених цим Порядком.

10. Умови проведення факторингового фінансування для суб'єкта підприємництва з урахуванням вимог цього Порядку визначаються у договорі факторингу, що укладається суб'єктом підприємництва з уповноваженим фактором.

11. У договорі факторингу повинні бути передбачені такі умови:

1) максимальний строк користування факторинговим фінансуванням - не більше 360 днів;

2) відстрочка платежу щодо сплати суб'єктом підприємництва на користь уповноваженого фактора визначених договором факторингу платежів не допускається;

3) може передбачати обов'язок суб'єкта підприємництва сплатити одноразову комісію уповноваженому фактору в розмірі не більш як 1,5 відсотка максимального ліміту фінансування за договором факторингу, що є частиною винагороди уповноваженого фактора.

Уповноважений фактор може встановлювати одноразову комісію за надання факторингового фінансування та надавати суб'єкту підприємництва послуги, пов'язані із грошовою вимогою, право якої він відступає за договором факторингу. Плата за ці послуги може сплачуватися суб'єктом підприємництва у вигляді інших комісій. Уповноважений фактор має право включити в договір факторингу інші комісії (але не виключно комісію за адміністрування дебіторської заборгованості, одноразову комісію, інші комісії уповноваженого фактора) (далі - комісії за додаткові послуги).

Комісії за додаткові послуги не підлягають компенсації за рахунок державної підтримки.

Граничний розмір комісій за додаткові послуги, який встановлюється у відсотках до суми наданого факторингового фінансування за договором факторингу, не диференціюється та становить не більш як 3 відсотки максимального ліміту фінансування за договором факторингу;

4) розмір винагороди уповноваженого фактора без урахування компенсації базової винагороди (у відсотках річних);

5) якщо договір факторингу передбачає сплату суб'єктом підприємництва) винагороди у вигляді процентів за використання факторингового фінансування, платіж повинен бути розподілений на такі складові елементи:

сума винагороди, яку сплачує суб'єкт підприємництва;

сума компенсації базової винагороди, яка надається Фондом;

сума комісій за додаткові послуги, яка визначається відповідно до [підпункту 3](#) цього пункту та повинна бути сплачена суб'єктом підприємництва;

б) якщо договір факторингу передбачає винагороду за договором факторингу у вигляді дисконтування відступленого права грошової вимоги, різниця між номінальним розміром відступленої уповноваженому фактору грошової вимоги, та вартістю, яку за її відступлення уповноважений фактор сплачує суб'єкту підприємництва (далі - дисконт), повинна бути розподілена на такі елементи:

розмір дисконту, який застосовує уповноважений фактор до відступленого права грошової вимоги;

сума компенсації базової винагороди, яка надається Фондом;

сума комісій за додаткові послуги, яка визначається відповідно до [підпункту 3](#) цього пункту та повинна бути сплачена суб'єктом підприємництва.

12. Базова винагорода, яку уповноважений фактор отримує у вигляді процентів за використання факторингового фінансування або дисконту відступленого права грошової вимоги, визначається за такою формулою:

для суб'єктів мікропідприємництва - не більше Індексу UIRD (три місяці) плюс сімнадцять процентних пунктів;

для суб'єктів малого підприємництва - не більше Індексу UIRD (три місяці) плюс шістнадцять процентних пунктів;

для суб'єктів середнього підприємництва - не більше Індексу UIRD (три місяці) плюс п'ятнадцять процентних пунктів.

{Абзац п'ятий пункту 12 виключено на підставі Постанови КМ № 1403 від 27.12.2023}

Критерії віднесення суб'єктів господарювання до мікропідприємництва, малого або середнього підприємництва визначаються [Господарським кодексом України](#).

{Абзац шостий пункту 12 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1403 від 27.12.2023}

Індекс UIRD - український індекс ставок за депозитами фізичних осіб, що розраховується на основі номінальних ставок ринку депозитів фізичних осіб, які оголошуються банками України на строк три місяці. Перегляд уповноваженим фактором розміру базової винагороди за договором факторингу, укладеним із суб'єктом підприємництва, з урахуванням зміни зазначеного індексу здійснюється не рідше одного разу на рік. Порядок перегляду розміру базової винагороди за договором факторингу, укладеним із суб'єктом підприємництва, та дата, станом на яку він проводиться, визначаються у договорі факторингу, укладеному між суб'єктом підприємництва та уповноваженим фактором відповідно до його внутрішніх процедур і правил.

{Абзац сьомий пункту 12 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1403 від 27.12.2023}

Уповноважений фактор має право передбачити в договорі факторингу, укладеному із суб'єктом підприємництва, умову про застосування підвищеної (штрафної) винагороди за невиконання суб'єктом підприємництва умов договору факторингу. Така підвищена (штрафна) винагорода може бути встановлена уповноваженим фактором в договорі факторингу виключно на період, протягом якого суб'єкт підприємництва порушив умови договору факторингу, та не може перевищувати максимального розміру базової винагороди більш як на п'ять процентних пунктів.

У разі порушення суб'єктом підприємництва умов цього Порядку або встановлення уповноваженим фактором та/або Фондом фактів подання суб'єктом підприємництва недостовірної, неправдивої інформації, що призвело до неправомірного надання суб'єкту підприємництва державної допомоги, та/або ненадання суб'єктом підприємництва інформації, яка є необхідною для отримання державної підтримки відповідно до умов програми, затвердженої Фондом, суб'єкт підприємництва зобов'язаний самостійно забезпечити сплату на користь уповноваженого фактора визначених договором факторингу платежів.

На період воєнного стану та протягом 180 календарних днів після його припинення або скасування під час укладання нових договорів факторингу уповноважений фактор має право збільшувати розмір базової винагороди за договором факторингу із суб'єктом підприємництва, але не більш як до 30 процентів річних. При цьому державна підтримка у вигляді компенсації базової винагороди на збільшену частину винагороди, що перевищує розміри базової винагороди, не надається, та збільшена частина винагороди сплачується суб'єктом підприємництва.

13. Якщо договір факторингу передбачає сплату суб'єктом підприємництва винагороди за договором факторингу у вигляді процентів за використання факторингового фінансування, суб'єкт підприємництва сплачує базову винагороду за договором факторингу щомісяця.

14. Фонд здійснює щомісяця через уповноважених факторів компенсацію базової винагороди суб'єктам підприємництва.

Фонд формує перелік суб'єктів підприємництва, яким були сплачені компенсації базової винагороди.

Сума компенсації базової винагороди, що підлягає сплаті, розраховується як різниця між сумою нарахованої протягом місяця базової винагороди та сумою компенсаційної винагороди.

15. Сплата Фондом компенсації базової винагороди здійснюється з використанням рахунків умовного зберігання (ескроу), відкритих Фондом.

Фонд з метою сплати суб'єкту підприємництва компенсації базової винагороди відкриває рахунок умовного зберігання (ескроу) в уповноваженому факторі.

Відкриття та обслуговування рахунка умовного зберігання (ескроу), відкритого Фондом, здійснюється уповноваженим фактором на безоплатній основі.

Фонд перераховує кошти на рахунок умовного зберігання (ескроу), відкритий у відповідному уповноваженому факторі, в сумі, погодженій Фондом, яка згідно з плановим (прогнозним) розрахунком уповноваженого фактора необхідна для сплати компенсації базової винагороди на користь відповідних суб'єктів підприємництва протягом квартального строку дії за договором факторингу (далі - сума авансування). Перша сума авансування розраховується як прогнозна сума коштів, необхідних для сплати компенсації базової винагороди за договорами факторингу, які уповноважений фактор планує укласти із суб'єктами підприємництва протягом квартального періоду.

За умови своєчасного та в повному обсязі виконання суб'єктом підприємництва зобов'язань за договором факторингу (за винятком прострочення в межах строку, зазначеного в [пункті 21](#) цього Порядку) уповноважений фактор перераховує щомісяця кошти компенсації базової винагороди з рахунка умовного зберігання (ескроу) Фонду для подальшого зарахування таких коштів в рахунок часткового погашення нарахованої базової винагороди за договором факторингу, укладеним із суб'єктом підприємництва, відповідно до умов договору про співробітництво, укладеного між Фондом та уповноваженим фактором, договору факторингу, укладеного уповноваженим фактором із суб'єктом підприємництва, та договору рахунка умовного зберігання (ескроу), укладеного між Фондом і уповноваженим фактором.

У період воєнного стану та протягом 180 календарних днів після його припинення чи скасування уповноважений фактор має право виплачувати компенсацію базової винагороди з рахунка умовного зберігання (ескроу) Фонду в разі часткового погашення суб'єктом підприємництва нарахованої базової винагороди за договором факторингу, належної до сплати на відповідну дату. У такому разі компенсація базової винагороди виплачується у розмірі, що є пропорційним сумі часткового погашення нарахованої базової винагороди за договором факторингу.

Поповнення рахунка умовного зберігання (ескроу), відкритого Фондом в уповноваженому факторі, здійснюється Фондом на підставі заявки уповноваженого фактора на таке поповнення рахунка умовного зберігання (ескроу), переліку суб'єктів підприємництва, складеного за формою, встановленою Фондом, яким були сплачені компенсації базової винагороди. Заявка на поповнення рахунка умовного зберігання (ескроу) складається за формою, встановленою Фондом, та подається до Фонду в порядку, передбаченому договором про співробітництво, укладеним між Фондом та уповноваженим фактором.

Фонд протягом 10 робочих днів з дня отримання заявки на поповнення рахунка умовного зберігання (ескроу) розглядає та погоджує її на підставі наданих уповноваженим фактором документів. Фонд перераховує необхідну суму поповнення на рахунок умовного

зберігання (ескроу) Фонду, відкритий у відповідному уповноваженому факторі, за умови попереднього отримання Фондом відповідних коштів з державного бюджету.

У разі коли сума авансування рахунка умовного зберігання (ескроу), відкритого Фондом в уповноваженому факторі, за результатами звітнього квартального періоду використана уповноваженим фактором менш як на 30 відсотків, Фонд має право здійснювати поповнення відповідного рахунка умовного зберігання (ескроу) в такому уповноваженому факторі на наступний квартал в меншому розмірі, ніж зазначено у заявці уповноваженого фактора.

16. Для отримання державної підтримки суб'єкт підприємництва подає уповноваженому фактору у паперовій або електронній формі заявку на укладення договору факторингу, інформацію про групу пов'язаних з ним контрагентів та про отримання (неотримання) ним та членами групи пов'язаних з ним контрагентів будь-якої державної допомоги та/або підтримки за останні три календарних роки за формою, встановленою Фондом, та інші документи/інформацію відповідно до внутрішніх процедур та правил уповноваженого фактора з урахуванням вимог до переліку інформації та форм документів, установлених Фондом.

17. Суб'єкт підприємництва набуває право на отримання компенсації базової винагороди у разі прийняття уповноваженим фактором рішення щодо укладення договору факторингу із суб'єктом підприємництва та надання Фонду інформації про прийняте рішення та іншої інформації про суб'єкта підприємництва.

18. Протягом усього строку дії договору факторингу уповноважений фактор, який уклав договір із суб'єктом підприємництва, здійснює моніторинг та адміністрування факторингових операцій відповідно до його внутрішніх процедур та правил з урахуванням вимог, установлених Фондом, але в будь-якому разі такий моніторинг повинен здійснюватися на постійній основі. Фонд на постійній основі не контролює здійснення уповноваженим фактором зазначеного моніторингу та адміністрування факторингових операцій. Фонд має право проводити в порядку, передбаченому Фондом, вибірково перевірку суб'єктів підприємництва та укладених з ними договорів факторингу на відповідність критеріям та іншим умовам цього Порядку.

19. Уповноважений фактор повинен враховувати суму компенсації базової винагороди, що надається суб'єкту підприємництва, під час розрахунку показника обслуговування боргу суб'єкта підприємництва за договором факторингу.

20. Уповноважений фактор у разі несвоєчасного перерахування Фондом на відповідний рахунок умовного зберігання (ескроу) суми авансування повинен забезпечити безперервність надання факторингових операцій суб'єкту підприємництва із застосуванням компенсації базової винагороди.

Неможливість здійснення уповноваженим фактором перерахування коштів для компенсації базової винагороди за договором факторингу суб'єкту підприємництва у зв'язку з відсутністю на рахунку умовного зберігання (ескроу) Фонду в уповноваженому факторі необхідної суми коштів протягом не більше дев'яти місяців підряд не повинно бути підставою для уповноваженого фактора визнати таку заборгованість суб'єкта підприємництва простроченою.

{Абзац другий пункту 20 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 109 від 02.02.2024}

Якщо Фондом не отримано з державного бюджету в звітному періоді кошти на компенсацію базової винагороди більше дев'яти місяців підряд, суб'єкт підприємництва сплачує уповноваженому фактору чергові платежі базової винагороди у повному розмірі,

зазначеному у договорі факторингу, а державна підтримка у вигляді часткової компенсації Фондом базової винагороди за договорами факторингу буде перерахована Фондом уповноваженим факторам для суб'єктів підприємництва, що перебувають на обслуговуванні в такому уповноваженому факторі, в період отримання Фондом коштів в повному обсязі, передбачених у державному бюджеті.

{Абзац третій пункту 20 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 109 від 02.02.2024}

21. Надання Фондом державної підтримки суб'єкту підприємництва шляхом компенсації базової винагороди тимчасово припиняється у разі порушення суб'єктом підприємництва більш як на 30 календарних днів зобов'язання за договором факторингу щодо своєчасної сплати чергових платежів (суб'єкту підприємництва). У зв'язку з цим уповноваженим фактором надається період очікування відповідно до власних порядків і процедур уповноваженого фактора до 60 днів включно, в тому числі щодо своєчасної сплати суб'єктом підприємництва частини нарахованої винагороди за договором факторингу у розмірі компенсаційної винагороди. Сплата компенсації винагороди з урахуванням вимог абзацу шостого пункту 15 цього Порядку відновлюється у разі погашення суб'єктом підприємництва заборгованості за договором факторингу або здійснення уповноваженим фактором та суб'єктом підприємництва реструктуризації простроченої ним заборгованості за договором факторингу. За період тимчасового припинення надання державної підтримки суб'єкту підприємництва шляхом сплати компенсації винагороди відповідна компенсація винагороди не сплачується та державна підтримка за такий період не надається.

У період воєнного стану в разі порушення суб'єктом підприємництва умов за договором факторингу виплата компенсації базової винагороди тимчасово припиняється, але такий суб'єкт підприємництва не втрачає право на її отримання, яке може бути реалізовано відразу в момент погашення простроченої заборгованості за договором факторингу. У такому разі компенсація базової винагороди виплачується за увесь прострочений період з урахуванням вимог абзацу шостого пункту 15 цього Порядку.

22. Надання Фондом державної підтримки суб'єкту підприємництва припиняється з дати виявлення уповноваженим фактором та/або Фондом будь-якого з таких фактів:

сукупна сума отриманої суб'єктом підприємництва разом з учасниками групи пов'язаних з ним контрагентів державної допомоги та/або підтримки за будь-якими її напрямками протягом будь-якого трирічного періоду дорівнює або перевищує суму, еквівалентну 200 тис. євро, визначену за офіційним валютним курсом, установленим Національним банком, що діяв на останній день фінансового року;

суб'єкт підприємництва підпадає під обмеження щодо надання державної підтримки, визначені статтею 13 Закону України "Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні";

суб'єкт підприємництва зареєстрований на територіях, тимчасово окупованих Російською Федерацією, включених до переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, затвердженого Мінреінтеграції, для яких не визначена дата завершення тимчасової окупації.

{Пункт 22 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ № 1403 від 27.12.2023}

У період воєнного стану обмеження державної підтримки, визначені абзацом другим цього пункту, не застосовуються.

{Абзац п'ятий пункту 22 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1403 від 27.12.2023}

23. У разі порушення уповноваженим фактором критеріїв, визначених у [додатку](#) до цього Порядку, та/або застосування до нього заходів впливу з боку органів регулювання та нагляду, та/або невиконання уповноваженим фактором своїх зобов'язань за договором про співробітництво, укладеним між Фондом та уповноваженим фактором, Фонд має право: тимчасово припинити співробітництво з уповноваженим фактором та виплату коштів державної підтримки через такий уповноважений фактор для нових договорів факторингу, укладених із суб'єктами підприємництва, до моменту усунення порушень; вимагати негайного перерахування уповноваженим фактором грошових коштів державної підтримки (частини суми авансування), що не були надані на користь суб'єктів підприємництва, на визначений Фондом рахунок.

24. Для суб'єкта підприємництва припиняється право на отримання державної підтримки з дати виявлення уповноваженим фактором та/або Фондом будь-якого з таких фактів:

надання суб'єктом підприємництва недостовірної або недійсної інформації, що призвело до виплати коштів державної допомоги на користь суб'єкта підприємництва, який не мав права на отримання такої державної допомоги;

визнання уповноваженим органом з питань державної підтримки державної допомоги, наданої Фондом на користь суб'єкта підприємництва, державною допомогою, недопустимою для конкуренції;

належності суб'єкта підприємництва до суб'єктів, які визначені [статтею 13](#) Закону України "Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні".

У разі виявлення будь-якого із наведених фактів суб'єкт підприємництва позбавляється права на отримання державної допомоги та зобов'язаний повернути Фонду таку незаконно отриману державну допомогу.

25. Уповноважений фактор зобов'язаний повернути Фонду кошти державної допомоги, що була надана уповноваженим фактором на користь суб'єкта підприємництва з порушенням умов цього Порядку, зокрема у разі подання уповноваженим фактором Фонду недостовірної або неперевіреної інформації, внаслідок чого суб'єкт підприємництва, що фактично не відповідав цільовій групі та критеріям, визначеним цим Порядком, згідно з інформацією, наявною в уповноваженого факторі станом на дату подання відповідної заявки, та отримав державну допомогу.

26. Повернення коштів державної допомоги уповноваженим фактором або суб'єктом підприємництва внаслідок порушення вимог цього Порядку здійснюється відповідно до вимог Фонду та законодавства.

{Постанову доповнено Порядком згідно з Постановою КМ [№ 1016 від 22.09.2023](#)}

Додаток
до Порядку надання фінансової державної
підтримки суб'єктам підприємництва за
договорами факторингу

КРИТЕРІЇ до уповноважених факторів

Дотримання регулятивних вимог (зокрема економічних нормативів і лімітів відкритої валютної позиції), включаючи індивідуальні нормативи Національного банку, встановлені для конкретного банку. На період воєнного стану не є порушенням цього критерію недотримання регулятивних вимог у разі незастосування Національним банком заходів впливу за відповідне порушення у вигляді обмеження, зупинення чи припинення здійснення окремих видів операцій, здійснюваних банком

{Абзац перший в редакції Постанови КМ [№ 1403 від 27.12.2023](#)}

Відсутність заборгованості із сплати податків, зборів та інших платежів до бюджету

Незастосування протягом останніх 12 місяців до подання документів до Фонду щодо уповноваженого фактора або до власників істотної участі в уповноваженому факторі, або до пов'язаних осіб уповноваженого фактора Україною, іноземними державами - членами Організації економічного співробітництва та розвитку чи ЄС персональних санкцій

Наявність факторингу в переліку операцій банківської ліцензії

Наявність технології та процедури надання послуг факторингу суб'єктам підприємництва, прийнятність яких визначається Фондом розвитку підприємництва

Наявність в продуктивній лінійці уповноваженого фактора продукту внутрішній факторинг для суб'єктів підприємництва, інформація про який розміщена на веб-сайті уповноваженого фактора

{Постанову доповнено додатком згідно з Постановою КМ [№ 1016 від 22.09.2023](#)}